

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Број: 01-02-03-13-375/17
Р: 07-7; 012-7/17

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ
на дан 31. 12. 2016. године**

Брчко, јула 2017. године

САДРЖАЈ

<u>НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ</u>	3
<u>1. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА</u>	6
<u>2. УВОД</u>	11
<u>3. ОПШТИ ДИО</u>	11
<u>4. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ</u>	12
<u>5. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ</u>	12
<u>6. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ</u>	15
<u>6.1. РУКОВОДСТВО И СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА</u>	15
<u>6.2. ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ ОДЈЕЉЕЊА И ИНСТИТУЦИЈА У СКЛАДУ СА ЗАКОНСКИМ И ДРУГИМ ПРОПИСИМА</u>	17
<u>6.3. ДОНОШЕЊЕ И ПРАЂЕЊЕ ИЗВРШЕЊА БУЏЕТА БРЧКО ДИСТРИКТА БИХ</u>	19
<u>6.4. ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА БРЧКО ДИСТРИКТА БИХ</u>	21
<u>6.4.1. Приходи, примици и финансирање Буџета Брчко дистрикта БиХ</u>	21
<u>6.4.2. Расходи и издаци Буџета Брчко дистрикта БиХ</u>	23
<u>6.4.3. Текући грантови и субвенције</u>	33
<u>6.4.4. Капитални грантови</u>	47
<u>6.4.5. Капитални издаци</u>	47
<u>6.4.6. Текућа резерва</u>	48
<u>6.5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ НА ДАН 31. 12. 2016. ГОДИНЕ</u>	48
<u>6.5.1. Рачун прихода и расхода (Биланс успјеха)</u>	49
<u>6.5.2. Биланс стања</u>	49
<u>6.5.3. Попис имовине, обавеза и потраживања на дан 31. 12. 2016. године</u>	50
<u>7. Коментар</u>	51
<u>8. ПРИЛОЗИ</u>	52

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

МЕНАЏМЕНТУ ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

Предмет ревизије

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја буџета Брчко дистрикта БиХ (рачун прихода и расхода, биланс стања, извјештај о новчаним токовима, извјештај о капиталним издацима и финансирању, посебни подаци о платама и броју запослених, извјештај о извршењу буџета) на дан 31. децембар 2016. године те ревизију усклађености пословања с важећим законским и другим релевантним прописима. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

Одговорност руководства

Руководство Дирекције за финансије је одговорно за припрему, израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор (МРС-ЈС) и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствене процјене које су разумне у датим околностима. За усклађеност пословања с важећим законским и другим релевантним прописима, ефикасно и економично располагање одобреним буџетским средствима одговорна су руководства буџетских корисника.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу спроведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ", бројеви 40/08, 29/14 и 23/16) и примјењивим оквиром ISSAI ревизијских стандарда („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 3/15). Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе, те да је пословање усклађено с важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује спровођење поступака с циљем прибављања ревизорских доказа о усклађености пословања и о износима и објављивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, с циљем одабира ревизорских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не с циљем изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизорско мишљење.

Основ за изражавање мишљења:

- **Дирекција за финансије је, 7. децембра 2015. године, упутила Влади Брчко дистрикта БиХ Нацрт предлога буџета за 2016. годину, што није у складу са одредбама члана 15 става 2 Закона о буџету и члана 3 Правилника о начину припреме захтјева за израду буџета Брчко дистрикта БиХ којима је регулисано, да је Дирекција за финансије дужна да Влади достави нацрт предлога буџета за наредну годину на разматрање и усвајање, најкасније до 15. септембра текуће године, како би исти био упућен у даљу законску процедуру.**
- **Текући грантови непрофитним организацијама реализовани су у износу од 9.421.495,34 КМ без постојања утврђене јединствене политике грантова непрофитним организацијама у смислу: успоставе усаглашених и јединствених критеријума, носилаца и начина њиховог предлагања у поступку доношења буџета; те обезбјеђења једнаких права крајњих корисника грантова у оквиру одобреног износа. Критеријумима за додјелу грантова није прописана јединствена методологија израде програма рада и извјештаја о раду, како би активности планиране програмима биле упоредиве са спроведеним активностима из извјештаја о раду.**
- **Планирани приходи од продаје покретне и непокретне имовине износили су 3.670.000,00 КМ, а остварени су у износу од 225.502,51 КМ. Планирање прихода од продаје покретне и непокретне имовине не врши се на основу реалних показатеља о њиховом остварењу у претходном периоду, чиме се због њиховог неостваривања доводи у питање реализација појединих пројеката и постизања планираних финансијских резултата.**
- **У оквиру издатака за услуге по уговору о дјелу који су реализовани у износу од 2.806.129,81 КМ, најмање 1.987.150,00 КМ се односи на накнаде за извршавање редовних послова систематизованих радних мјеста у одјељењима и институцијама, путем ангажовања извршилаца по основу уговора о дјелу и уговора о привременим и повременим пословима, односно накнаде физичким лицима без заснивања радног односа.**
Плановима и програмима рада одјељења и институција нису утврђене потребе за ангажовањем физичких лица по основу уговора о дјелу и уговора о привременим и повременим пословима, односно без заснивања радног односа, тј. средства се не планирају на основу документоване и образложене потребе. У одјељењима и институцијама нису успостављене нормативне и организационе претпоставке за

транспарентан одабир извршилаца, такође одјељења и институције немају донесене интерне акте који би регулисали начин и висину утврђивања накнада за ангажовање извршилаца по основу уговора о дјелу и уговора о привременим и повременим пословима, односно без заснивања радног односа.

- Издаци за грантове високошколским установама исплаћени су у износу од 668.000,00 КМ без претходног документовања испуњености основних и посебних критеријума и уговорених обавеза од стране одабраних корисника. Осим наведеног, с обзиром да Одлука о усвајању програма утрошка средстава са позиције грантова непрофитним организацијама и Одлука о утврђивању критеријума за коришћење новчаних средстава с позиције грантова непрофитним организацијама у 2016. години, већ садрже називе корисника и износе средстава, а грантови су позиционирани буџетом за 2016. годину, критеријуми су формалог карактера и не утичу нити на одлуку о додјели средстава, нити на висину износа средстава која ће бити додијељена.
- *Подстицајна средства приватним предузећима у 2016. години реализована су у складу са Законом о подстицају привредног развоја у Брчко дистрикту БиХ у износу од 8.962.416,66 КМ. Од тога се за набавку сталних средстава, до износа уплаћеног пореза на добит, односи 6.671.827,52 КМ или 74,44%. Од укупно 893 привредна субјекта који су остварили подстицај, осамдесет четири (84) привредна субјекта или 9,41% је користило 77,50% од укупног износа подстицајних средстава. Додјела средстава је обављана без дефинисаних развојних циљева и критеријума за њихову оцјену и праћење привредних дјелатности које треба стимулисати.*
- *Значајан дио од 575.181,00 КМ реализованих средстава за пројекат „Обнова индивидуалних стамбених објеката расељених лица и повратника у Брчко дистрикт БиХ“, је додјељиван корисницима који нису испуњавали опште (елиминаторне и обавезујуће) критеријуме у дијелу који се односи на доказивање статуса расељеног лица, избјеглице или повратника, што није у складу са Законом о избјеглицама из БиХ и расељеним лицима у БиХ и Упутством о начину и процедурама одабира корисника пројекта повратка и реконструкције стамбених јединица БиХ.*
- *Услуге чишћења у школским објектима у 2016. години извршене су у износу од 1.295.098,56 КМ без спроведеног (окончаног) поступка јавне набавке и без закљученог уговора са пружаоцем услуга за обављање наведених послова, што није у складу с чланом 6 Закона о јавним набавкама и чланом 36 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину (којим је прописано да ће се Закон о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ спроводити у складу са Законом о буџету и Законом о јавним набавкама).*

Мишљење с резервом

По нашем мишљењу финансијски извјештаји буџета Брчко дистрикта БиХ, осим ефеката ставки наведених у претходном пасусу, по свим битним питањима, приказују истинито и објективно стање имовине и обавеза на дан 31. децембра 2016. године, рачун прихода и расхода и извршење буџета Брчко дистрикта БиХ за годину која се завршава на тај дан, у складу с Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и Међународним стандардима финансијског извјештавања.

Финансијско пословање буџета Брчко дистрикта БиХ у току 2016. године је, осим ефеката навода у претходном пасусу, у свим материјално значајним аспектима било усклађено с важећом законском регулативом.

Замјеници главног ревизора

Амра Илић, дипл. ек.

Мр сц. Саво Грујић, дипл. ек.

Главни ревизор

Некир Суљагић, дипл. ек.

1. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Ревизијом финансијских извјештаја буџета Брчко дистрикта БиХ и финансијског пословања одјељења и институција који се финансирају из буџета у 2016. години, уочили смо постојање одређених пропуста и неправилности у финансијском пословању и обављању послова из њихове надлежности. Ради отклањања истих и спречавања њиховог понављања у будућем периоду, дајемо сљедеће препоруке:

- **Потребно је обезбиједити да сви буџетски корисници, координирано и на исти начин, у складу са Акционим планом поступају по препорукама претходне ревизије, те да успоставе ефективну међусобну комуникацију и ефикасан надзор над извршењем усвојених акционих планова.**
- **Ради успостављања ефикасног интегралног система интерних контрола потребно је донијети јединствен акт, обавезујући за све кориснике буџета, којим би се на јасан и недвосмислен начин прописале дужности и подијелиле надлежности појединачних институција, дефинисали обим, врста и начин успостављања њихових контролних поступака, међусобна комуникација и информисање, као и успостава адекватног надзора над функционисањем истих.**
- **Потребно је да се ради успостављања и обезбјеђења функционисања ефикасног система интерних контрола, у свим сегментима пословања код свих буџетских корисника утврде конкретне врсте ризика и процијене вјероватноћу настанка и степен утицаја ризика на њихово пословање. На основу дефинисаних ризика потребно је дефинисати јасна и конкретна правила и процедуре, утврдити контролне и надзорне поступке с роковима и носиоцима и обезбиједити њихово досљедно спровођење и документовање у оквиру институције, као и на нивоу Владе Брчко дистрикта БиХ. Тиме би се обезбиједила досљедна примјена законских прописа, појачала фискална одговорност, побољшала заштита имовине, као и повећала ефективност, економичност и ефикасност у извршавању послова из дјелокруга буџетских корисника.**
- **Потребно је приликом обављања послова из надлежности институција обезбиједити досљедну и ефективну примјену важећих законских и подзаконских аката.**
- **Потребно је, у складу с постојећим прописима и усвојеним програмима рада, досљедно извршавати обавезе израде нацрта закона и измјена закона и доношења и усклађивања подзаконских аката из надлежности одјељења и институција.**
- **Потребно је обезбиједити континуирано праћење извршења буџета и вршити правовремено преусмјеравање постојећих или обезбјеђење недостајућих средстава ради досљедне примјене Закона о извршењу буџета за 2016. годину и ефикасног и ефективног извршења задатака из надлежности корисника буџетских средстава.**
- **Потребно је планирање прихода од јавне имовине вршити на основу реалне пројекције показатеља о њиховом остварењу у претходном периоду и**

планираним активностима чија се реализација реално може очекивати у току године за коју се доноси буџет, те предузимати активности како би њихова наплата била извјесна.

- **Потребно је, досљедно поштовати одредбе Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину и уговора, у дијелу наплате прихода одјељења и правовременог раскидања уговора у случајевима неплаћања уговорених обавеза.**
- **Потребно је додатак на бруто плате за наставно и медицинско особље планирати у складу са одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.**
- **Потребно је ангажовање наставног особља на замјени трајно одсутног наставника вршити у складу са одредбама Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ у дијелу услова за замјену и максималног рока ангажовања.**
- **Потребно је обезбиједити благовремено покретање поступака запошљавања недостајућег образовног особља ради обезбјеђења континуитета и квалитета одржавања наставног процеса и досљедне примјене законских прописа.**
- **Потребно је поштовати одредбе Закључка о утврђивању методологије израде организационог плана органа јавне управе Брчко дистрикта БиХ у дијелу формирања комисије која утврђује и анализира унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста.**
- **Потребно је да Одјељење за јавну безбједност, приликом додатног, односно прековременог ангажовања запослених, досљедно примјењује одредбе Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу мјесечног и годишњег додатног ангажовања.**
- **Потребно је по сазнању за повреду радних дужности благовремено покренути и спровести дисциплински поступак ради обезбјеђења законитости у раду Канцеларије за управљање јавном имовином.**
- **Потребно је да се Одјељење за јавни регистар придржава одредаба Закона о порезу на доходак у дијелу опорезивања дохотка од самосталне дјелатности.**
- **Потребно је да Одјељење за јавни регистар врши одобравање службених путовања лицима која се сматрају запосленима у складу са одредбама одлуке.**
- **Потребно је да Одјељење за јавни регистар врши одобравање службених путовања у прописаним роковима у складу са одредбама одлуке.**
- **Потребно је извјештаје о службеном путовању сачињавати у складу са одлуком, у дијелу навођења да ли су плаћени трошкови исхране и смјештаја током службеног путовања у земљи ради исправног обрачуна висине дневнице.**

- **Потребно је обезбиједити поуздан начин признавања издатака за енергију, путем утврђивања стварних утрошака електричне енергије, те успоставе адекватне евиденције, контроле и извјештавања о пријему и потрошњи уља за ложење.**
- **Потребно је обезбиједити да закупци пословних простора сnose трошкове комуналних услуга у складу са закљученим уговорима, ради рационалног и намјенског располагања буџетским средствима, у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ и Законом о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину.**
- **Потребно је сачинити записник о извршеној квантитативној и квалитативној контроли испоручене робе, у складу са одредбама уговора о набавци робе.**
- **Ради спровођења одредаба Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, Дирекција за финансије је дужна да уреди систем интерне контроле у складу с међународним стандардима интерне контроле у дијелу контролних активности.**
- **Потребно је да Одјељење за образовање благовремено изврши попуњавање упражњених систематизованих позиција на основу јавног конкурса, досљедном примјеном Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ и Закона о образовању у основним и средњим школама Брчко дистрикта БиХ.**
- **Потребно је да одјељења и институције, плановима и програмима рада, на основу успостављених нормативних и организационих претпоставки за законит и транспарентан ангажман физичких лица по основу уговора о дјелу, утврди реалне потребе за њиховим ангажовањем и обезбиједи адекватан и транспарентан начин утврђивања висине накнаде за обављање послова.**
- **Потребно је да одјељења и институције попуну упражњених радних мјеста врше досљедном примјеном одредаба Закона о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ, како би се обезбиједила законитост рада у дијелу начина запошљавања и извршавања свих осталих обавеза према запосленима по основу њиховог рада.**
- **Потребно је досљедно примијенити одредбе Закона о порезу на доходак у дијелу утврђивања основице за обрачун пореза.**
- **Потребно је, средства намијењена за грантове појединцима додјељивати лицима која су испунила критеријуме за додјелу средстава грантова, како је то предвиђено одлуком о критеријумима, начину и поступку додјеле средстава грантова Скупштине.**
- **Потребно је у критеријуме за коришћење новчаних средстава са позиције грантови појединцима уврстити и уписна подручја основних школа у оквиру Дистрикта која су обавезна по Закону о образовању у основним и средњим школама.**
- **Потребно је обезбиједити да се признавање права на превоз врши у складу са одредбама Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ у дијелу пребивалишта и уписних подручја којима ученици припадају.**

- Потребно је приликом уговарања услуга превоза ученика, обим превоза везати за стварне дане у којима се пружа услуга.
- Потребно је досљедно поштовати одредбе Правилника о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ, у дијелу признавања расхода и издатака у обрачунском периоду.
- Потребно је поштовати и досљедно примјењивати опште и посебне критеријуме утврђене Законом о избјеглицама из БиХ и расељеним лицима у БиХ и Упутством о начину и процедурама одабира корисника пројекта повратка и реконструкције стамбених јединица.
- Потребно је, приликом додјеле средстава која су намијењена у виду гранта појединцима, поштовати Закон о буџету Брчко дистрикта БиХ.
- Потребно је поштовати одредбе уговора с корисницима средстава гранта за Обнову индивидуалних стамбених објеката расељених лица и повратника у Брчко дистрикт БиХ, у дијелу покретања поступка и мјера за повраћај неутрошених средстава гранта.
- Потребно је поштовати одредбе уговора с корисницима средстава гранта за изградњу и санацију кућа оштећених у елементарним непогодама (поплаве/клизишта) у периоду април–мај 2014. године, у дијелу покретања поступка и мјера ради повраћаја неутрошених средстава гранта.
- Потребно је предузети активности неопходне за доношење правилника о подстицајима који би ступио на снагу прије периода на који се односи са јасно утврђеним условима и неопходном документацијом за признавање подстицаја, са мјерљивим параметрима за оцјену испуњења циљева подстицаја, као и начином усклађивања кандидованих захтјева за подстицај са одобреним буџетским средствима, чиме би се створиле правне претпоставке за континуиран пријем и обраду захтјева, једнак третман свих корисника подстицаја, смањење грешака у обради захтјева и престанак потребе ангажовања трећих лица за обављање послова из надлежности одјељења.
- Потребно је да градоначелник досљедно примјењује одредбе Одлуке о критеријумима за додјелу грантова градоначелника Брчко дистрикта БиХ, у дијелу доношења одлуке о формирању комисије која ће извршити мониторинг одобрених позиционираних грантова.
- Потребно је испоштовати одредбе Одлуке о критеријумима за додјелу грантова градоначелника Брчко дистрикта БиХ, у дијелу намјенског трошења одобрених средстава.
- Потребно је испоштовати Одлуку о критеријумима за додјелу грантова градоначелника Брчко дистрикта БиХ, у дијелу достављања финансијског извјештаја о утрошеним средствима додијељеним у претходној години.
- Потребно је, приликом планирања и одобравања издатака за текуће грантове мјесним заједницама и организацијама цивилног друштва, више водити

рачуна о надлежностима одјељења и природи издатака ради рационалног коришћења буџетских средстава, као и њихове правилне класификације, евидентирања и презентације у финансијским извјештајима Дистрикта.

- **Потребно је у уговорима о додјели новчаних средстава с позиције грантова непрофитним организацијама, дефинисати мјере којим би се обезбједило поштовање обавезе правдања додијељених буџетских средстава од стране корисника гранта.**
- **Потребно је израдити подзаконске акте који дају јасне смјернице о начину правдања грантова, те дефинисати валидне доказе за правдање утрошка додијељених средстава.**
- **Потребно је у уговорима о додјели новчаних средстава с позиције грантова непрофитним организацијама, дефинисати мјере којима би се обезбједило поштовање обавезе правдања додијељених буџетских средстава од стране корисника гранта.**
- **Потребно је израдити подзаконске акте који дају јасне смјернице о начину правдања грантова, те дефинисати валидне доказе за правдање утрошка додијељених средстава.**
- **Потребно је Програм самозапошљавања на подручју Брчко дистрикта БиХ у 2016. години, ускладити са одредбама Закона о запошљавању и правима за вријеме незапослености.**
- **Потребно је средства за спровођење политике самозапошљавања остварити у року који омогућава њихову реализацију у оквиру периода на који се односе, ради повећања ефикасности у реализацији буџетом одобрених програма и транспарентности извјештавања о начину и обиму њихове реализације.**
- **Потребно је у програму самозапошљавања конкретније дефинисати циљеве програма и мјерљиве критеријуме за оцјењивање пословних идеја у складу с постављеним циљевима и дефинисање облика извјештавања и надзора над њиховом реализацијом.**
- **Потребно је планирање и извршавање грантова високошколским установама вршити путем јавног позива, на основу претходно утврђених критеријума и програма који ће, осим обавезе доказивања статуса корисника, довести у везу износ одобрених средстава са бројем уписаних студената и другим мјерљивим критеријумима који су у функцији унапређивања високог образовања у Брчко дистрикту БиХ.**
- **Потребно је документовати контролу уговорених обавеза корисника средстава гранта.**
- **Потребно је, с Пореском управом Брчко дистрикта БиХ, успоставити механизам контроле и праћења подстицаја за надокнаду новчаног износа за набављена стална средства, ради примјене одредаба Закона о подстицају у привреду Брчко дистрикта БиХ.**

- *Потребно је на основу стручних анализа ефеката постојећих подстицаја на привредни развој у Брчко дистрикту БиХ, дефинисати развојне циљеве, утврдити подручја у којима су потребна побољшања, као и критеријуме за њихову оцјену и праћење.*
- *Потребно је приликом кандидовања капиталних пројеката водити рачуна о стручној оспособљености носиоца конкретног пројекта ради повећања степена ефикасности и рационалности извршења буџета капиталних потреба и поштовања законом прописаних рокова за њихову реализацију.*
- *По одобравању пројекта потребно је да у току његове реализације сви буџетски корисници, укључени у његову реализацију, буду активно укључени у оперативне планове неопходних активности с прецизним роковима и носиоцима, те обезбиједи континуиран и квалитетан надзор над реализацијом пројекта, како би се обезбиједило благовремено предузимање неопходних активности потребних за њихову закониту и рационалну реализацију у прописаним роковима.*
- *Потребно је изворе средстава резерви и ревалоризационих резерви довести у функцију у складу с њиховом природом и номинацијом или извршити њихово искњижавање у корист нераспоређеног вишка прихода над расходима ради поузданије презентације билансних позиција.*
- *Потребно је обезбиједити благовремен почетак и окончање годишњег пописа, пописом обухватити цјелокупну имовину и обавезе Брчко дистрикта БиХ, извршити идентификацију и процјењивање појединачних позиција имовине и обавеза, те у складу Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава потраживања и обавеза сачинити извјештаје о попису у оквиру прописаног рока.*

НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА БУЏЕТА БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ ЗА 2016. ГОДИНУ

2. УВОД

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја буџета Брчко дистрикта Босне и Херцеговине за 2016. годину на основу овлашћења датих Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ и другим релевантним прописима на основу годишњег плана ревизија.

3. ОПШТИ ДИО

Дирекција за финансије Брчко дистрикта БиХ је основана Законом о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, 19/07). За обављање послова из дјелокруга рада Дирекције успостављене су сљедеће организационе јединице:

- Канцеларија директора;
- Трезор;
- Пореска управа;
- Стручна служба Дирекције за финансије.

Дирекција за финансије Брчко дистрикта БиХ обавља управне, стручне и друге послове утврђене Законом о Дирекцији за финансије и Законом о Трезору Брчко дистрикта БиХ који се односе на остваривање сљедећих надлежности у области финансија:

- доноси прописе за спровођење из области финансија;
- подноси Скупштини извјештај о расположивости прихода за годишњи буџет;
- спроводи законе и друге прописе;
- даје мишљење о примјени прописа из области финансија;
- учествује у припреми предлога годишњег буџета у координацији с градоначелником Дистрикта;
- израђује и објављује финансијске извјештаје у складу с Правилником о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета Брчко дистрикта БиХ;
- доставља извјештаје о извршењу буџета у складу са законима, а за потребе градоначелника;
- потврђује расположивост средстава за све расходе, трансфере, инвестиције и кретања средстава Дистрикта на свим рачунима Дистрикта;
- контролише утрошак и оптерећења средстава Дистрикта у складу с буџетом;
- надзире прикупљање прихода у току фискалне године;
- прикупља и расподјељује јавне приходе Дистрикта;
- спроводи политике у области финансија Дистрикта;
- обавља друге надлежности у складу са Статутом и законом.

Опис програма рада:

- Унапређује буџетски и порески систем као и поступак планирања, припреме и усвајања буџета Дистрикта и финансијских планова фондова;

- Успоставља макроекономске и фискалне политике у јавној потрошњи при изради Документа оквирног буџета Дистрикта;
- Води активну политику у сузбијању „сиве економије“ у Брчко дистрикту БиХ;
- Уређује начин инвестирања, задуживања, издавања гаранција и система управљања дугом;
- Успоставља квалитетнији систем рачуноводственог надзора и интерне контроле буџетских корисника и ванбуџетских фондова;
- Спроводи пореску политику, разрез и наплату директних пореза у Брчко дистрикту БиХ;
- Обавља и друге послове из своје надлежности у складу с програмом рада.

4. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји буџета Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину и усклађеност пословања Владе Брчко дистрикта БиХ и других буџетских корисника с важећим законским и другим релевантним прописима.

Циљ ревизије је да се на основу спроведене ревизије финансијских извјештаја и припадајућих рачуна, у складу са усвојеним ревизорским стандардима, изрази мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји припремљени, у сваком значајном погледу, у складу с важећом законском регулативом и примјенивим оквиром финансијског извјештавања. Ревизија укључује и процјену да ли руководство Дирекције за финансије и руководства буџетских корисника примјењују законе и важеће прописе, користе ли се средства за одговарајуће намјене у оквиру датих овлашћења, оцјену финансијског управљања, оцјену система интерних контрола у погледу заштите имовине и откривања и спречавања значајно погрешних исказивања у финансијским извјештајима.

Ревизија је обављена у складу са интерним планским документима ревизорског тима. Ревизија финансијских извјештаја је обухватила финансијске трансакције буџета Брчко дистрикта БиХ које се евидентирају кроз Главну књигу Трезора и садржане су и исказане у сету финансијских извјештаја. Оцјена усклађености финансијског пословања извршена је на основу квалификација изражених у сачињеним извјештајима о обављеној ревизији финансијског пословања појединачних буџетских корисника за 2016. годину.

С обзиром да се ревизија обавља провјерама на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

5. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

Дирекција за финансије је сачинила Акциони план, број: 13.9-04.1-456/16-1 од 20. септембра 2016. године на основу препорука ревизије финансијских извјештаја за 2015. годину, те исти упутила свим буџетским корисницима.

Акционим планом су обухваћене препоруке у вези са квалификацијама које су имале директан утицај на дато мишљење. Као носиоци појединачних активности именоване су све ревидиране институције на које се односе дате квалификације. Рокови су дефинисани као континуирани или до краја 2016. године.

Увидом у планиране активности и извјештаје о раду одјељења и институција за 2016. годину, те освртом на реализацију датих препорука утврдили смо сљедеће:

- **Реализоване препоруке**

- Евиденција подстицаја у пољопривреди и презентација у финансијским извјештајима је усаглашена с периодом настанка обавезе.
- Одјељење за образовање је, у складу с Правилником о књиговодству Брчко дистрикта БиХ, обезбиједило благовремено евидентирање свих расхода, у дијелу обухватања расхода у периоду септембар–децембар текуће буџетске године, које се односе на превоз ученика.
- Дирекција за финансије је, приликом признавања издатака и расхода, као примитака и прихода досљедно извршила њихово сучељавање (у дијелу који се односи на средства камата по кредиту за заобилазницу око Брчког, која су плаћена са подручуја у Централној банци БиХ, а накнадно рефундирана ЈП “Путеви Брчко” д. о. о. Брчко дистрикт БиХ од стране Дирекције за финансије).
- Обавезе по основу вриједносних хартија – обвезница, евидентирани су у оквиру разграничених расхода.

- **Дјелимично реализоване препоруке**

- Код појединих одјељења није довољан обим и садржај образложења о извршењу буџета, те исти није прецизиран у дијелу аналитичког извршења.
- Нису у потпуности спроведене евиденције о извршењу судских пресуда у вези са стицањем имовине (експропријација земљишта није у потпуности евидентирана преко класе 8).
- У складу са Законом о јавним набавкама БиХ, дјелимично је документован поступак јавне набавке.

- **Нереализоване препоруке**

- Извори средстава резерви и ревалоризационих резерви нису доведени у функцију у складу с њиховом природом и номинацијом и/или није извршено њихово искњижавање у корист вишка прихода над расходима ради поузданије презентације билансних позиција.
- Није дефинисана јединствена политика одобравања грантова од планирања и извршења до извјештавања о намјенској употреби.
- Није донесен општи акт о суфинансирању трошкова лијечења у иностранству.
- Попис имовине није у потпуности извршен у складу са Упутством о попису и у прописаном року.

- **Нереализоване препоруке у претходне три године**

Поједина одјељења и институције нису реализовали препоруке по извјештајима о обављеним ревизијама за претходне три године, а односе се на сљедеће:

- Приликом планирања буџета, буџетски корисници нису поступали у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Правилника о изради буџета Брчко дистрикта БиХ, тј. прелиминарно планирање текућег буџета није вршено на бази остварења из ранијег периода, а

њихови задаци, циљеви и активности нису били корективни фактор почетног искуственог полазишта за планирање.

- Поједини буџетски корисници нису обезбиједили оперативне тромјесечне планове одобреног буџета, а самим тиме не постоји ни тромјесечно праћење потрошње одобрених буџетских средстава (одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Закона о извршењу буџету Брчко дистрикта БиХ).
- Није измијењена Одлука о утврђивању рачуноводствене политике за буџетске кориснике и Трезор Брчко дистрикта БиХ, којом би била дефинисана следећа питања:
 - а) признавање и вредновање након почетног признавања билансних позиција, у дијелу накнадних улагања у стална средства, потраживања и обавеза из трансакција размјене и из трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси);
 - б) рекласификација сталних средстава и извора средстава (средства за обављање дјелатности, за изнајмљивање и у општој употреби и остала средства Брчко дистрикта БиХ) и
 - с) примјена МРС-ЈС, у смислу безрезервне изјаве усклађености Одлуке о рачуноводственим политикама Брчко дистрикта БиХ са МРС-ЈС, објављивања и образложења за стандарде који нису у пуној мјери примијењени приликом финансијског извјештавања.
- Планирање средстава капиталних потреба одјељења и институција, није вршено на основу релевантних параметара оправданих потреба, које треба да буду усмјераване, надгледане и координиране од стране одговорног лица, а све с циљем што ефикасније употребе одобрених средстава.
- Одјељења и институције, прије планирања средстава за капитална улагања, нису обезбиједили услове и предузели правовремене активности на обезбјеђењу релевантне документације неопходне за успјешну реализацију капиталних пројеката (рјешавање имовинско-правних односа, израда пројектне документације, прибављање потребних сагласности итд.), како би се средства капиталног буџета ефикасно користила.
- Буџетски корисници нису сачињавали детаљан план активности набавке робе и услуга који ће обезбиједити ефикасну реализацију буџетом планираних капиталних пројеката.
- Није вршена процјена наплативости сумњивих и спорних потраживања у најмањем износу од 23.466.754,63 КМ која чине потраживања за комуналне услуге, те исправка истих. Наведена потраживања не задовољавају захтјев за признавање текућег средства, тј. очекивање да ће се иста реализовати у року од дванаест мјесеци од датума извјештавања (тачка 76 МРС-ЈС 1). Због наведеног, исказана стања краткорочних потраживања у активи, те краткорочних разграничења у пасиви, на дан 31. 12. 2016. године, прецијењена су најмање за износ ненаплативих сумњивих и спорних потраживања.
У структури укупно исказаних краткорочних потраживања, на основу књиговодствене евиденције, сумњива и спорна потраживања износе 30.640.211,46 КМ КМ или 98,45% укупних краткорочних потраживања, а састоје се од:

а) Одјељење за комуналне послове	23.466.754,63 КМ;
б) Дирекција за финансије (по разним основима)	6.435.525,60 КМ;

с) Одјељење за здравство и остале услуге	255.303,13 КМ;
д) Одјељење за пољоп., водопр. и шумарство (PHARE програм)	482.628,10 КМ.

- Нису благовремено обављене све предбилансне радње, укључујући и усаглашавање стања средстава и извора средстава по попису с књиговодственим стањем, како би годишњи обрачун био сачињен у року прописаном одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.
- Приликом окончања поступка стицања сталних средстава, није утврђивана њихова укупна вриједност или вриједност појединих функционалних или економских цјелина и истим нису додјељивани називи у складу с њиховом функционалном суштином.
- Накнадна улагања на постојећим сталним средствима нису вршена, у складу с препорукама МРС-ЈС 17 Некретнине, постројења и опрема, у дијелу да се приликом накнадних улагања у конкретно стално средство, не врши искњижавање вриједности имовине која је накнадним улагањем замијењена.
- Није дефинисана јединствена политика одобравања грантова од планирања и извршења до извјештавања о намјенској употреби.
- Недоношење општег акта, од стране Одјељења за здравство, о суфинансирању трошкова лијечења у иностранству.
- Обрачун и исплата повећања плата појединих категорија запослених у Одјељењу за образовање (наставно и медицинско особље у Пододјељењу за предшколско васпитање) нису усклађени са законским одредбама.

Препоруке дате у финансијским извјештајима, које се односе на неправилности конкретних одјељења и институција предмет су појединачних акционих планова тих институција.

Ревизијом њиховог финансијског пословања оцијењено је да степен имплементације датих препорука није задовољавајући с обзиром да се одређене препоруке односе на појединачне трансакције које се не понављају сваке године, док је значајан дио препорука реализован парцијално и формално.

Потребно је обезбиједити да сви буџетски корисници, координирано и на исти начин, у складу са Акционим планом поступају по препорукама претходне ревизије, те да успоставе ефективну међусобну комуникацију и ефикасан надзор над извршењем усвојених акционих планова.

6. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

6.1. Руководство и систем интерних контрола

Систем интерних контрола, као процес који је утемељен и вођен од стране менаџмента буџетских корисника (одјељења и институција) у највећем дијелу је успостављен путем организационих планова или правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, правилника о интерним контролним поступцима и другим интерним актима.

Чланом 43 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ утврђена је обавеза буџетских корисника да уреде систем интерних контрола у складу с међународним стандардима интерне контроле и важећим законским и подзаконским прописима, ради обезбјеђења извршавања активности у оквиру њихове основне дјелатности. Истим чланом поменутог закона, предвиђа се да систем интерних контрола треба да обезбједи успостављање организације, политике и процедура које се користе за постизање намјераваних резултата из утврђених програма буџетских корисника, као и коришћење ресурса у складу с постављеним циљевима.

Постојећи систем интерних контрола у институцијама Брчко дистрикта БиХ у 2016. години је заснован на Одлуци о успостави система интерне контроле, број: 02-000057/12 од 26. јануара 2013. године. Наведеном одлуком није стављен ван снаге ранији Правилник о интерној контроли, број: 02-01.1-001038/10 од 1. октобра 2010. године, којим су регулисана идентична подручја. Упоредо постојање више аката који регулишу исту област ствара нејасноћу и правну несигурност у смислу подјеле надлежности, адекватног дефинисања предмета, облика и начина контролних активности, информација и комуникација између учесника у процесу планирања и извршења буџета и ефективног надзора над функционисањем интерних контрола.

Због наведених нејасноћа је отежано или онемогућено једнообразно и усаглашено поступање буџетских корисника у спровођењу неопходних контролних активности, нарочито за трансакције и пројекте у чију је реализацију укључено више институција, што оставља простор за појаву нерационалног и недовољно транспарентног трошења јавног новца.

Ради успостављања ефикасног интегралног система интерних контрола потребно је донијети јединствен акт, обавезујући за све кориснике буџета, којим би се на јасан и недвосмислен начин прописале дужности и подијелиле надлежности појединачних институција, дефинисали обим, врста и начин успостављања њихових контролних поступака, међусобна комуникација и информисање, као и успостава адекватног надзора над функционисањем истих.

Недостаци у контролном окружењу огледају се у: неблаговременом доношењу подзаконских аката; одсуству јасних управљачких контролних поступака у постојећим појединачним правилницима о интерним контролама приликом признавања, књиговодственог евидентирања извршења издатака одобрених буџетом, те њиховог образлагања уз извјештај о извршењу буџета; непостојање критеријума за финансирање трошкова трансплантације органа; усклађивању извршења са расположивим средствима које се врши накнадним преусмјеравањима средстава и амандманима на буџет, што није у складу с чланом 4 тачком 4 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и чланом 6 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину.

Код појединих ревидираних буџетских корисника утврђене су неправилности у планирању, обрачуну и исплати плата и накнада, које се огледају у непоштовању законске и подзаконске регулативе, којом је регулисана област плата и накнада у органима управе и институција Брчко дистрикта БиХ.

Увидом у правилнике о интерним контролама буџетских корисника, констатовано је да су код већине корисника уопштено утврђене врсте ризика, без процјене степена њихове извјесности и утицаја на обављање дјелатности институције, као и дефинисања неопходних адекватних контролних и надзорних активности од стране

менаџмента, те активности системског информисања и комуникација којим би се постојећи ризици елиминисали или би се њихов утицај на пословање институције свео на прихватљив ниво.

Непотпуно и недоследно спровођење контролних активности као дијела функционалног система интерних контрола довело је до појаве неправилности и пропуста у раду који се огледају у сљедећем: набавке путем директног споразума без вјеродостојног документовања извршеног истраживања тржишта, ангажовање по уговорима о обављању повремених и привремених послова за обављање послова из организационог плана у периодима знатно дужим од деведесет (90) дана, неблаговремено окончање појединачних пописа по институцијама, планирање капиталних пројеката без претходног стварања или постојања неопходних предуслова за њихову реализацију, непостојање ефикасне системске накнадне контроле квалитета радова у оквиру гарантног рока.

Недовољна ефикасност у реализацији буџета капиталних потреба углавном је резултат кандидовања и одобравања пројеката за које нису претходно створени неопходни предуслови, неустављања ефикасне комуникације и сарадње различитих институција укључених у реализацију истог пројекта, као и недовољног ангажовања буџетских корисника у дијелу благовременог покретања и окончавања процедура јавних набавки.

Планирање прихода од јавне имовине није вршено на основу реалне пројекције показатеља о њиховом остварењу у претходном периоду и планираним активностима. Одобравање концесија и утврђивање накнада за концесије није вршено досљедном примјеном Закона о концесијама, прије свега у дијелу обезбјеђења квалитетних ревидираних студија економске оправданости које морају садржавати све елементе битне за оцјену укупне оправданости додјеле концесије, те обезбиједити услове за накнадно једноставно и непристрасно утврђивање износа накнада и њихову поуздану и благовремену наплату.

Додатак на бруто плате за наставно и медицинско особље у Одјељењу за образовање није планиран у складу са одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ. Ангажовање наставног особља на замјени трајно одсутног наставника такође није вршено у складу са одредбама Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ у дијелу услова за замјену и максималног рока ангажовања.

Одјељење за јавну безбједност, приликом додатног, односно прековременог ангажовања запослених, није досљедно примјењивало одредбе Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу мјесечног и годишњег додатног ангажовања.

Одјељења и институције, плановима и програмима рада, на основу успостављених нормативних и организационих претпоставки за законит и транспарентан ангажман физичких лица по основу уговора о дјелу, нису утврдили реалне потребе за њиховим ангажовањем, те нису обезбиједили адекватан и транспарентан начин утврђивања висине накнаде за обављање послова по основу уговора о дјелу.

Потребно је да се ради успостављања и обезбјеђења функционисања ефикасног система интерних контрола, у свим сегментима пословања код свих буџетских корисника утврде конкретне врсте ризика и процијене вјероватноћу настанка и степен утицаја ризика на њихово пословање. На основу дефинисаних ризика потребно је дефинисати јасна и конкретна

правила и процедуре, утврдити контролне и надзорне поступке с роковима и носиоцима и обезбиједити њихово досљедно спровођење и документовање у оквиру институције, као и на нивоу Владе Брчко дистрикта БиХ. Тиме би се обезбиједила досљедна примјена законских прописа, појачала фискална одговорност, побољшала заштита имовине, као и повећала економичност, ефикасност и ефективност у извршавању послова из дјелокруга буџетских корисника.

6.2. Обављање послова из надлежности одјељења и институција у складу са законским и другим прописима

У току ревизије су утврђене одређене неправилности које се огледају у неусклађености финансијског пословања институција са законским прописима које се огледају у сљедећем:

- Влада Брчко дистрикта БиХ није у законском року израдила и поднијела Предлог буџета за 2016. годину, нити је исти од стране Скупштине усвојен у законском року.
- Програм рада Владе Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину донесен је значајним кашњењем у односу на одредбе Пословника о раду Владе којим је утврђен рок п 1. децембар текуће године за наредну годину.
- Због недоношења одлуке о минималној стопи пореза на некретнине за 2016. годину, текућу годину, онемогућено је благовремено уручивање рјешења, прикупљање прихода од пореза на некретнине и предузимање других мјера за наплату пореза.
- Нови организациони планови на основу Одлуке о категоризацији радних мјеста у органима јавне управе у Брчко дистрикту БиХ нису донесени, нису донесени у прописаном року или нису у складу с прописаном методологијом, од стране већег броја институција, између којих су Дирекција за финансије и Одјељење за јавну безбједност.
- Нису донесени потребни подзаконски акти о рачуноводству и ревизији.
- Нису израђени подзаконски акти прописани Законом о просторном планирању и грађењу ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ" број 29/08) из надлежности Одјељења за јавну безбједност (Правилник о условима за добијање овлашћења за обављање послова испитивања и истраживања (рок 60 дана), Правилник о условима за добијање овлашћења за обављање послова доношења техничке дозволе (рок 90 дана), Правилник о изради елабората о геотехничким и геомеханичким карактеристикама тла (рок 60 дана) и Правилник о контроли бетонских и асфалтних база (рок 90 дана).
- Нису донесени подзаконски акти прописани чланом 77 Закона о промету експлозивних материја и запаљивих течности и гасова ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ" број 03/07).
- Канцеларија за управљање јавном имовином није обезбиједила потпуност података постојећег регистра непокретности (ГИС база података) који је успостављен у Канцеларији у складу с чланом 18 Закона о јавној имовини Брчко дистрикта БиХ, нити његову поузданост и усаглашеност са евиденцијама у Главној књизи Трезора и евиденцијама других надлежних институција, што није у складу с чланом 28 Закона.
- Канцеларија за управљање јавном имовином није обезбиједила досљедну примјену Закона о државној служби у дијелу поштовања процедуре доношења Организационог плана и поштовања одредаба о дисциплинској и материјалној одговорности запослених.

- Канцеларија за управљање јавном имовином је извршила додјелу концесије за експлоатацију подземне питке воде са локалитета Маоча на основу неревидиране Студије економске оправданости што није у складу са одредбама члана 8 става 4 Закона о концесијама Брчко дистрикта БиХ.
- Канцеларија за управљање јавном имовином је у 2016. години вршила продужење уговора о закупу пословних простора на основу јавног позива за продужење уговора за постојеће кориснике, без јавног надметања, што није у складу с чланом 11 Закона о јавној имовини и чланом 2 Правилника о поступку редовног располагања имовином Брчко дистрикта БиХ.
- Нису донесени подзаконски акти из надлежности инспектората и Канцеларије градоначелника прописани чланом 73 Закона о безбједности и заштити здравља радника на раду ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ" број 20/13).
- Законом о подстицају у пољопривредној производњи („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви 11/06; 19/07 и 15/10), као циљ доношења овог закона дефинисано је обезбјеђење дугорочних подстицаја који ће омогућити стварање и унапређивање комерцијалне пољопривредне производње, задржавање становништва на селу и укупни рурални развој у Брчко дистрикту БиХ.

Средства за подстицаје намијењена су за развој сточарства, воћарства, ратарства и повртларства; регресирање камата за инвестиционе кредите у примарној пољопривредној производњи; партиципацију за увођење нових технологија у примарној пољопривредној производњи; за органску производњу и рурални развој путем повећања конкурентности пољопривредних произвођача, заштите руралне околине и leader приступа, диверсификације развојних активности и побољшања квалитета живота у руралним подручјима на цијелој територији Дистрикта.

Чланом 9 Закона је утврђена обавеза Одјељења за пољопривреду, шумарство и водопривреду да крајем године или периодично извјештава градоначелника о реализацији подстицаја, док је чланом 10 прописана обавеза градоначелника да Скупштини Дистрикта два пута годишње, шестомјесечно, доставља извјештаје о резултатима подстицаја.

Ревизијом је утврђено да Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду у 2016. години није сачињавало извјештај о реализацији подстицаја, нити је од стране градоначелника сачињен извјештај о резултатима подстицаја у функцији успоставе адекватног система мониторинга у коришћењу подстицаја дефинисаног Општом политиком Брчко дистрикта БиХ за период 2013–2016. година и оцјене реализације законом постављених циљева, што није у складу с наведеним одредбама Закона.

Потребно је приликом обављања послова из надлежности одјељења и институција обезбиједити досједну и ефективну примјену важећих законских и подзаконских аката.

Потребно је, у складу с постојећим прописима и усвојеним програмима рада, досједно извршавати обавезе израде нацрта закона и измена закона и доношења и усклађивања подзаконских аката из надлежности одјељења и институција.

6.3. Доношење и праћење извршења буџета Брчко дистрикта БиХ

Скупштина Брчко дистрикта, на 19. ванредној сједници одржаној 22. децембра 2015. године, донијела је Одлуку број: 01-02-570/15, о привременом финансирању одјељења и институција Брчко дистрикта БиХ за период од 1. јануара 2016. године до усвајања буџета Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину.

Привремено финансирање утврђено је на бази остварених укупних расхода и издатака за период од 1. јануара до 31. децембра 2015. године и распоређено је по одјељењима и институцијама Брчко дистрикта у укупном износу од 203.869.539,94 КМ.

Одлуком о усвајању буџета Брчко дистрикта БиХ, број: 01-02-719/16 од 5. септембра 2016. године, Скупштина Брчко дистрикта БиХ усвојила је буџет Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину са уравнотеженим приходима и расходима у износу од 206.216.575,57 КМ.

- Приходовну страну буџета чине:

1. Порески приходи	179.990.000,00 КМ;
а) директни порези	23.690.000,00 КМ;
б) индиректни порези	156.300.000,00 КМ;
2. Непорески приходи	18.223.418,66 КМ;
3. Текући грантови	263.102,67 КМ;
4. Финансирање	7.740.054,24 КМ;
а) примици од иностраног задуживања	368.000,00 КМ;
б) примљене отплате од позајмљивања ЈП	2.702.486,53 КМ;
с) Вишак прих. над расх. (БКП из 2014. год.)	4.669.567,71 КМ.

- Пројектовани приходи и финансирање у износу од 206.216.575,57 КМ, распоређени су на сљедеће расходе и издатке:

1. Бруто плате и доприноси	65.381.205,57 КМ;
2. Накнаде трошкова запослених	2.155.332,47 КМ;
3. Материјални трошкови и уговорене услуге	27.337.996,54 КМ;
4. Текући грантови и субвенције	71.787.149,37 КМ;
5. Капитални буџет	26.264.757,64 КМ;
6. Отплата дуга	11.031.616,00 КМ;
7. Судске пресуде и вансудска поравнања	1.865.000,00 КМ;
8. Текуће резерве	393.517,98 КМ.

Одлуком о усвајању амандмана на буџет Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину, број: 01-02-37/16 од 28. децембра 2016. године, планирани приходи се увећавају за 389.467,68 КМ, тако да нова пројекција прихода за 2016. годину износи 198.865.989,01 КМ. Надаље, наведеном одлуком умањује се финансирање у износу од 2.026.456,61 КМ, тако да укупан буџет за 2016. годину након амандмана износи 204.579.586,64 КМ.

Преглед плана буџета за 2016. годину, те остварење буџета 2014. и 2015. године:

Редни број	Опис	Остварење I–XII 2014.	Остварење I–XII 2015	План Буџета 2016.	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1	Порески приходи	171.449.734,17	181.465.656,45	179.990.000,00	104,98	99,19
2	Непорески приходи	15.203.792,42	12.791.258,81	18.612.886,34	122,42	145,51
3	Грантови и примици	251.462,40	143.908,65	263.102,67	104,63	182,83
I	УКУПНО ПРИХОДИ (1+2+3)	186.904.988,99	194.400.823,91	198.865.989,01	106,40	102,30
1	Примици од задуживања страних финансијских институција	6.631.164,02	211.761,55	143.000,00	2,16	67,53
2	ВПР – из ранијих година фонд становања	3.887.208,00				
3	ВПР – средства БКП 2011. г.	15.261.925,03				
4	ВПР – средства БКП 2012, 2013. г.	12.967.756,66				
5	Примљене отплате од позајмљивања јавним предузећима		1.264.684,11	901.029,92		71,25
6	Средства од прихода за посебне накнаде за путеве (ВПР)	1.500.000,00	3.000.000,00			
7	ВПР – средства БКП 2014. године		5.626.615,27	4.669.567,71		82,99
II	ФИНАНСИРАЊЕ	40.248.053,71	10.103.060,93	5.713.597,63	14,20	56,55
III	УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМИЦИ са финансирањем (I+II)	227.153.042,70	204.503.884,84	204.579.586,64	90,06	100,04
1	Текући издаци (брuto плате, накнаде, материјални трошкови, грантови, општа резерва, суд. пр. и вансудска поравнања и отплата дуга)	197.969.657,40	197.355.877,11	178.453.452,68	90,14	90,42
2	Буџет капиталних потреба	5.899.882,54	3.540.806,71	26.126.133,96	442,82	737,86
IV	УКУПНО РАСХОДИ И ИЗДАЦИ (1+2+3)	203.869.539,94	200.896.683,82	204.579.586,64	100,35	101,83

Намјена средстава за реализацију програма рада буџетских корисника утврђена је аналитичким позицијама расхода и издатака које су саставни дио буџетског захтјева сваког буџетског корисника.

Ради реализације буџета буџетски корисници дужни су да доносе оперативне – кварталне планове за извршење буџета и врше праћење извршења и преусмјеравање средстава између одобрених позиција у оквиру одобрених текућих издатака (осим бруто плата и накнада).

Знатан дио буџетских корисника се не придржава одобрених аналитичких буџетских позиција на начин што унутрашњу прерасподјелу одобрених буџетских средстава не врше аналитички и амандманима на буџет не врше правовремено, што није у складу с чланом

9 ставом 2 Закона о извршењу буџета за 2016. годину, којим је прописано да буџетски корисници средства користе само за намјене које су (претходно) одређене буџетом и то до износа планираног за тог буџетског корисника.

Потребно је обезбиједити континуирано праћење извршења буџета и вршити правовремено преусмјеравање постојећих или обезбјеђење недостајућих средстава ради досљедне примјене Закона о извршењу буџета за 2016. годину и ефикасног и ефективног извршења задатака из надлежности корисника буџетских средстава.

6.4. Извршење буџета Брчко дистрикта БиХ

У годишњем извјештају о извршењу буџета за 2016. годину исказани су укупни приходи и примици у износу од **203.451.076,52 КМ**. За исти период исказани су укупни расходи и издаци у износу од **169.747.422,27 КМ**, тако да је **исказан** прихода и примитака над расходима и издацима у износу од **33.703.654,25 КМ**. У прилогу извјештаја у табели број 7 дата је скраћена шема Годишњег извјештаја о извршењу буџета за 2016. годину.

6.4.1. Приходи, примици и финансирање буџета Брчко дистрикта БиХ

У Извјештају о извршењу буџета за 2016. годину, исказано је остварење прихода у износу 202.342.620,02 КМ, примитака од отплате датих зајмова јавним предузећима у износу од 901.029,92 КМ, те примитака од иностраног задуживања 207.426,58 КМ, тако да су укупни приходи и примици исказани у износу од 203.451.076,52 КМ и већи су у односу на план за 3.541.057,59 КМ или 1,02%, док су за 3,87% већи од остварења у 2015. години.

Упоредни показатељи остварења прихода и примитака извјештајног периода, у односу на остварење 2014, 2015. године и план 2016. године приказани су у сљедећој табели:

Приходи	Остварење		План 2016.	Остварење I–XII 2016.	Индекс		
	I–XII 2014.	I–XII 2015.			4/1	4/2	4/3
0	1	2	3	4	5	6	7
Порески приходи	171.499.734,17	181.465.656,45	179.990.000,00	188.566.729,87	109,95	103,91	104,77
Непореск и приходи	15.203.792,42	12.791.258,81	18.612.886,34	13.651.556,48	89,79	106,73	73,34
Грантови и примици	251.462,40	143.908,65	263.102,67	124.333,67	49,44	86,40	47,26
Укупно приходи	186.954.988,99	194.400.823,91	198.865.989,01	202.342.620,02	108,23	104,09	101,75
Примљене отплате датих зајмова	0,00	1.264.684,11	901.029,92	901.029,92		71,25	100,00
Примици од задужива.	6.631.164,00	211.761,55	0,00	207.426,58	0,00	0,00	
Укупно приходи и примици	193.586.152,99	195.877.269,57	199.767.018,93	203.451.076,52	104,99	103,76	101,74

Учешће појединачних прихода и примитака у укупно исказаним оствареним приходима и примицима у 2016. години је сљедеће: порески приходи 92,78%, непорески приходи 6,72%, примљене отплате зајмова датих предузећима 0,44% и грантови 0,06%.

Приход од пореза на некретнине планиран је у износу од 1.400.000,00 КМ, а наплаћено 1.599.272,00 КМ, односно 14,23% више у односу на план.

Низак проценат остварења прихода, евидентиран је код Канцеларије за управљање јавном имовином, а резултат је нереалног планирања прихода које је извршено без претходног предузимања неопходних припремних активности везаних за њихово стицање (продаја имовине, права грађења, додјела концесија, ...), тако да је приликом припреме пројекције прихода за 2016. годину постојала значајна извјесност да планирани приходи неће бити остварени.

Потребно је планирање прихода од јавне имовине вршити на основу реалне пројекције показатеља о њиховом остварењу у претходном периоду и планираним активностима чија се реализација реално може очекивати у току године за коју се доноси буџет, те предузимати активности како би њихова наплата била извјесна.

Одјелјење за образовање је за 2016. годину планирало приходе у износу од 663.815,39 КМ, а остварило у износу од 805.384,20 КМ, односно 121,33%. Повећање прихода углавном је резултат повећања броја лица која полажу возачке испите.

У структури остварених прихода од пружених услуга, најзначајнији дио прихода одјељења чине приходи од услуга боравка дјете у дјечјим вртићима – обдаништима који су планирани у износу од 450.000,00 КМ, а реализовани у износу од 496.287,05 КМ, или за 10,29% више од планираног.

Потраживања ове врсте услуга у књиговодственој евиденцији код Дирекције за финансије на дан 31. 12.2016. године исказана су у износу од 177.603,76 КМ, као краткорочна потраживања.

Ревизијом смо утврдили да у исказаном салду постоје потражна салда појединих купаца (црвена салда) у укупном износу од 3.725,09 КМ која умањују стварна потраживања у истом износу, због чега су потраживања по овом основу потцијењена. Потражна салда купаца указују на: преплате на појединим аналитичким контима, на дупле шифре корисника услуга, неевидентиране рачуне и сл.

Одредбама члана 14 Правилника о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ прописано је да се на рачуну 131000 – краткорочна потраживања, евидентирају потраживања према називима рачуна, ако према закону или из уговора, потраживање треба да буде измирено у року до годину дана. Уколико је потраживање несигурно за наплату исправља се, односно резервише, преко рачуна 131900 – исправка вриједности.

Ревизијом смо утврдили да у оквиру ових потраживања у укупном износу од 181.328,85 КМ (177.603,76 + 3.725,09 = 181.328,85), постоје ненаплаћена потраживања из ранијег периода у износу од 176.353,90 КМ и потраживања из текућег периода у износу од 4.974,95 КМ.

Потраживања у износу од 176.353,90 КМ односе се на ненаплаћене услуге боравка дјете у обдаништима за период од 2008. године до 1. јануара 2016. године, што није у складу са одредбама члана 14 Правилника о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је из евиденције потраживања елиминисати потражна салда.

Потребно је, у складу с могућим исходом наплате потраживања из ранијег периода, извршити процјену наплативости потраживања те извршити исправку истих у складу са одредбама Правилника о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ.

Боравак дјецe у дјечјим вртићима – обдаништима регулисан је уговором закљученим између родитеља дјецe и одјељења. Уговором су прописана права и обавезе корисника услуга и одјељења, а цијена услуга смјештаја и боравка дјецe је одређена одлуком о начину финансирања боравка дјецe у јавним предшколским установама Брчко дистрикта БиХ.

Уговором је прописано да се наплата ове врсте прихода врши мјесечно, и то до двадесетог у мјесецу за претходни мјесец (члан 2 тачка d). У случају неплаћања обавеза у уговореном року прописан је раскид уговора (чланом 7 уговора).

Ревизијом смо утврдили да одјељење није вршило раскид уговора због неплаћања услуга боравка дјецe у вртићима – обдаништима, тако да је током 2015. и 2016. године пет корисника исписало дјецу из обданишта а да нису измирили своје обавезе, за шта је одјељење поднијело захтјев за утужење Правобранилаштву Брчко дистрикта. Одредбама члана 7 става 2 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину прописано је да су буџетски корисници одговорни за благовремену наплату потраживања по основу властитих прихода из њихове надлежности, док је чланом 24 ставом 1 истог закона прописана одговорност руководиоца буџетских корисника за успоставу и спровођење интерног надзора у извршењу својих буџета и поступку убирања прихода из своје надлежности.

Одјељење није наплатило потраживања за услуге боравка дјецe у вртићима, а што није у складу са поменутиим одредбама Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину и уговора о пружању услуга.

Потребно је досљедно поштовати одредбе Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину и Уговора, у дијелу наплате прихода одјељења и правовременог раскидања уговора у случајевима неплаћања уговорених обавеза.

6.4.2. Расходи и издаци буџета Брчко дистрикта БиХ

У Извјештају о извршењу буџета за 2016. годину, укупни расходи и издаци буџета Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину исказани су у износу од 169.747.422,27 КМ. У односу на одобрене расходе извршени расходи и издаци су мањи за 34.832.164,37 КМ или 17,03%.

Остварени текући расходи и издаци у 2016. години у односу на остварене расходе и издатке у 2015. години мањи су за 31.149.581,55 КМ или 15,51%.

Структура планираних и остварених текућих расхода и издатака за 2016. годину, као и структура остварених расхода и издатака у 2015. години, приказана је у табели број 1 која је у прилогу Извјештаја.

6.4.2.1. Текући расходи

Текући расходи у Извјештају о извршењу буџета за 2016. годину исказани су у износу од 164.567.686,16 КМ, што представља 93,84% извршења плана. У табели број 2 у прилогу Извјештаја, по врсти издатака, приказани су план, измјене плана и остварење за 2016. годину.

6.4.2.2. Издаци за бруто плате и накнаде

Издаци за бруто плате за 2016. годину одобрени су у износу од 59.908.579,92 КМ, а остварени су у износу од 58.909.584,61, КМ а односе се на 2.300 запослених, што представља 99,21% извршења.

У поступку ревизије финансијског пословања одјељења и институција Брчко дистрикта БиХ, ревизорски тимови утврдили су неправилности у обрачуна и исплати плата и накнада, које се огледају у непоштовању законске и подзаконске регулативе, којом је регулисана област плата и накнада у органима управе и институција Брчко дистрикта БиХ.

Уочене неправилности код појединих буџетских корисника, због непоштовања законске регулативе, јесу сљедеће:

Издаци за бруто плате и накнаде трошкова запослених за 2016. годину у **Одјељењу за образовање** одобрени су у износу од **23.798.595,16 КМ**, а извршени су у износу од **23.388.467,10 КМ**, што представља **98,28%** извршења плана.

Ревизијом смо утврдили да наведени издаци **Одјељења за образовање** садрже и додатак на плате образовних и медицинских радника у висини 10% основне плате. Планирање, обрачун и исплата увећања плата за наставно и медицинско особље, није у складу са Законом о платама запослених у органима управе Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је додатак на бруто плате за наставно и медицинско особље планирати у складу са одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.

Ради одржавања континуитета образовног процеса, Одјељење за образовање је, због недостатка наставног особља, ангажовало постојеће особље, коме је за прековремени рад у периоду 1. јануар – 31. децембар 2016. године, у оквиру бруто плата и накнада, исплаћено **714.913,69 КМ**.

Чланом 101 Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ ("Слуђбени гласник Брчко дистрикта БиХ", бројеви 10/08, 25/08 и 04/13) прописано је да се замјене привремено одсутних наставника и сарадника примјењују само у случајевима привремене спријечености за рад, плаћеног и неплаћеног одсуства постојећих радника са роком најдуже три мјесеца.

Ревизијом смо утврдили да је ангажовање постојећих радника на замјени трајно одсутног наставника трајало дуже од три мјесеца. Осим тога, мјесечно прековремено ангажовање појединих наставника врши се у значајно повећаном обиму који може довести у питање квалитет извођења наставе или објективност у распоређивању фонда часова по наставницима.

Распоређивање запослених, увођењем прековременог рада, на трајно упражњена радна мјеста наставника, стручног сарадника и сарадника у настави предвиђена организационим планом дужем од три (3) мјесеца није у складу с наведеним одредбама Закона.

Потребно је ангажовање наставног особља на замјени трајно одсутног наставника вршити у складу са одредбама Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ у дијелу услова за замјену и максималног рока ангажовања.

Потребно је обезбиједити благовремено покретање поступака запошљавања недостајућег образовног особља ради обезбјеђења континуитета и квалитета одржавања наставног процеса и досљедне примјене законских прописа.

Ревизијом смо утврдили да је Одјељење за јавне послове извршило повећање плата на десет (10) позиција, а да није формирало комисију која је била дужна да утврди и анализира унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста у Одјељењу, што није у складу са одредбама члана 4 Закључка о утврђивању методологије израде организационог плана органа јавне управе Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је поштовати одредбе Закључка о утврђивању методологије израде организационог плана органа јавне управе Брчко дистрикта БиХ у дијелу формирања комисије која утврђује и анализира унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста.

Издаци за бруто плате у Одјељењу за јавну безбједност планирани су у износу од 1.992.750,02 КМ, а реализовани су у износу од 1.965.098,55 КМ или 98,61%.

У планираном износу издатака за бруто плате, буџетом Одјељења аналитички су планирани и издаци за накнаде запосленим у износу од 208.581,50 КМ. Структура истих дата је у сљедећем прегледу:

- издаци за накнаде за ноћни рад, рад викендом, празником и замјена одсутних радника	82.395,93 КМ;
- издаци за накнаде за приправност	54.613,97 КМ;
- издаци за накнаде за прековремени рад	71.571,60 КМ.

Ревизијом смо утврдили да у текстуалном дијелу извјештаја о извршењу буџета Одјељења нису приказане наведене аналитичке позиције у оквиру буџетом одобрених средстава.

Одредбама члана 25 става 1 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ", бројеви 19/06, 19/07, 25/08, 20/13, 31/14 и 1/15), регулисано је да у случају више силе, изненадног повећања обима посла или у ванредним околностима, послодавац може да захтијева од запосленог да ради највише дванаест (12) додатних сати седмично тако да укупан број радних сати седмично износи педесет два (52) сата.

Одредбама члана 25 става 3 наведеног закона регулисано је да запослени може, на захтјев послодавца, уз дату писмену сагласност запосленог, да ради прековремено још највише до десет (10) сати седмично, а највише тристо (300) сати у току календарске године.

Ревизијом смо утврдили да је Одјељење за јавну безбједност као послодавац, током 2016. године, поједине раднике седмично додатно, односно прековремено, ангажовао више од дванаест (12) часова.

Такође, увидом у налоге за рад дужи од пуног радног времена, из описа активности по основу које се запослени прековремено ангажују, утврдили смо да се не ради о случајевима више силе, изненадног повећања обима посла или да се ради о

ванредним ситуацијама, како је регулисано одредбама члана 25 става 1 наведеног закона.

Закључујемо да Одјељење, приликом прековременог ангажовања радника, није поступило у складу са одредбама члана 25 става 1 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ.

Увидом у расположиву документацију утврдили смо да је Одјељење, као послодавац, поједине раднике, без њихових писмених сагласности, годишње додатно ангажовало више од тристо (300) сати, што није у складу са одредбама члана 25 става 3 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је да Одјељење за јавну безбједност, приликом додатног, односно прековременог ангажовања запослених, досљедно примјењује одредбе Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу мјесечног и годишњег додатног ангажовања.

Ревизијом издатака за плате и накнаде Канцеларије за управљање јавном имовином, утврђено је постојање рјешења о укидању рјешења о удаљењу и враћању радника на посао од 26. септембра 2016. године.

Увидом у рјешење о укидању рјешења о удаљењу из службе, утврдили смо постојање пресуде Основног суда Брчко дистрикта БиХ потврђене од стране Апелационог суда Брчко дистрикта БиХ о изреченој казни затвора у трајању од три (3) мјесеца за кривично дјело кривотворења службене исправе.

Чланом 87 ставом 2 Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ прописано је „Кривична одговорност не искључује одговорност за повреду службене дужности, ако дјело које је предмет кривичног поступка уједно представља и повреду службене дужности.“

Такође, чланом 90 Закона дефинисане су теже повреде службене дужности у које спада и незаконити рад или пропуштање предузимања мјера или радњи на које је службеник, односно намјештеник овлашћен ради спречавања незаконитости, као и извршење радњи које имају обиљежја кривичног дјела против службене дужности.

Ревизијом је утврђено да у току 2016. године у Канцеларији за управљање јавном имовином нису спроведене активности на утврђивању дисциплинске одговорности радника, чиме није обезбијеђена законитост пословања Канцеларије у примјени Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је по сазнању за повреду радних дужности благовремено покренути и спровести дисциплински поступак ради обезбјеђења законитости у раду Канцеларије за управљање јавном имовином.

6.4.2.3. Издаци за путне трошкове

Издаци за путне трошкове првобитно су одобрени у износу од 458.320,00 КМ, амандманима су умањени за 7.230,00 КМ, а преусмјеравањима увећани за 47.350,00 КМ, коначно планирани издаци износе 428.200,00 КМ. Издаци су извршени у износу од 321.321,32 КМ, што чини 75.04% извршења у односу на кориговани (коначни) план.

Приликом извршавања ових издатака уочене су неправилности које се огледају у непримјереном увећавању првобитно одобреног износа изнад 10% од првобитног буџета и непотпуно и неадекватно документовање обезбијеђености исхране на службеном путовању, као основа за обавезно умањење припадајућег износа дневнице.

У поступку ревизије, код појединих буџетских корисника, утврђене су сљедеће неправилности:

Путни трошкови за 2016. годину у Одјељењу за јавни регистар планирани су у износу од 5.550,00 КМ а за период 1. јануара до 31. децембра 2016. године остварени су у износу од 4.696,50 КМ, или 84,62% плана. У оквиру ових трошкова, у ревидираном периоду, остварени су трошкови дневница у земљи у износу од 4.325,00 КМ.

Одредбама члана 5 Закона о порезу на доходак Брчко дистрикта БиХ (Предмет опорезивања) прописано је да се порезом на доходак, између осталих, опорезују и дохоци које порески обвезник оствари од самосталне дјелатности.

На основу одредаба члана 14 Правилника о примјени Закона о порезу на доходак, исплата дневница и других трошкова пута лицу које није запослени, представља доходак од других самосталних дјелатности које подлијежу опорезивању.

Запосленим се, одредбама члана 2 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, подразумева свако физичко лице које је запослено на основу **уговора о раду**.

Ревизијом смо установили да су, у ревидираној години, трошкови дневница у износу од 3.475,00 КМ исплаћени лицу које је ангажовано по основу уговора о привременим и повременим пословима, односно лицу које се, у смислу одредаба члана 2 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, не сматра радником Одјељења. Такође, на поменуте трошкове дневница нису обрачунати припадајући порези у износу од 347,50 КМ, што није у складу са одредбама члана 5 Закона о порезу на доходак.

Потребно је да се Одјељење за јавни регистар придржава одредаба Закона о порезу на доходак у дијелу опорезивања дохотка од самосталне дјелатности.

Одредбама чланова 1 и 2 Одлуке о врсти и висини накнада трошкова службеног путовања у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ од 25. јануара 2012. године (у даљем тексту: Одлука), прописано је да се под службеним путовањем подразумева путовање запослених у које се убрајају руководиоци органа јавне управе, државни и јавни службеници и намјештеници запослени у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ, укључујући и лица именована на мандатни период градоначелника.

Одобравање службеног путовања у земљи врши се потписивањем налога за службено путовање најкасније три радна дана прије службеног путовања, а у случају хитности налог се може потписати у краћем року, што је регулисано чланом 4 Одлуке.

Чланом 9 ставом 2 Одлуке прописано је да извјештај о службеном путовању обавезно садржи: разлог путовања, циљ путовања и изјаву, да ли су плаћени трошкови смјештаја и исхране.

У процесу ревизије смо утврдили да се 139 налога за службено путовање односи на лице која **није радник** Одјељења за јавни регистар, јер је исти ангажован по основу уговора о привременим и повременим пословима, што није у складу са одредбама чланова 1 и 2 Одлуке.

Установили смо да је, у ревидираном периоду, одобравање службених путовања (у 31. случају), извршено у року краћем од три дана прије службеног путовања. Случајеви

хитности, када се налог може потписати у краћем року, предвиђени као изузеци, постали су устаљена пракса, што није у складу са одредбама члана 4 Одлуке.

Такође смо установили да извјештаји о службеним путовањима не садрже изјаву да ли су плаћени трошкови исхране током службеног пута у земљи, што није у складу са одредбом члана 9 Одлуке.

Потребно је да Одјељење за јавни регистар врши одобравање службених путовања лицима која се сматрају запосленима у складу са одредбама Одлуке.

Потребно је да Одјељење за јавни регистар врши одобравање службених путовања у прописаним роковима у складу са одредбама Одлуке.

Потребно је, извјештаје о службеном путовању сачињавати у складу са Одлуком, у дијелу навођења да ли су плаћени трошкови исхране и смјештаја током службеног путовања у земљи ради исправног обрачуна висине дневнице.

6.4.2.4. Издаци за комуналне услуге

Издаци за комуналне услуге одобрени су у износу од 1.361.099,00 КМ, а извршени у износу од 1.250.185,02 КМ што представља 91,85% одобреног износа.

Најзначајнији су издаци за телефонске и поштанске услуге на које се односи 461.889,47 КМ, на трошкове одвоза смећа 260.652,02 КМ, поштарине 239.167,27 КМ, трошкове воде и канализације 169.480,28 КМ.

У односу на остварење у 2015. години издаци за комуналне услуге су мањи за 6.231,21 КМ или 0,50%.

6.4.2.5. Издаци за енергију

Издаци за енергију одобрени су у износу од 4.272.122,50 КМ, а извршени у износу од 3.813.749,22 КМ што представља 89,27% одобреног износа.

У односу на остварење у 2015. години издаци за енергију мањи су за 422.000,95 КМ или 10,77%.

Ревизијом буџетских корисника, утврдили смо неправилности приликом реализације ове врсте издатака како слиједи:

Издаци за енергију Канцеларији за управљање јавном имовином одобрени су у износу од 181.000,00 КМ а извршени у износу од 177.253,52 КМ или 97,93% од плана (електрична енергија 134.975,90 КМ, уље за ложење 42.262,74 КМ).

Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ у члану 43 је утврђена обавеза буџетских корисника да уреде систем интерне контроле у складу с међународним стандардима интерне контроле и важећим законским и подзаконским прописима да би се обезбиједило извршавање активности у оквиру основне дјелатности, путем: успостављања организације, политика и процедура које се користе за постизање намјераваних резултата из утврђених програма; коришћења ресурса у складу са постављеним циљевима; заштите од губитака, преваре и лошег управљања и располагања поузданим и благовременим информацијама које се користе при извјештавању, подршци и доношењу одлука.

Такође, чланом 10 ставом 2 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину регулисано је да су буџетски корисници одговорни за законитост, сврсисходност, ефикасност и за економично располагање буџетским средствима која су им одобрена буџетом за 2016. годину.

Увидом у испостављене рачуне од стране добављача и признавање истих, ревизорски тим је утврдио да постојећи начин потврђивања утрошака електричне енергије није довољно поуздан за признавање утрошака, јер је заснован на праћењу мјесечних финансијских износа рачуна по потрошачким мјестима, без података претходног и садашњег стања бројила којим би се контролисало фактурисање и стварна потрошња електричне енергије.

Увидом у појединачне уговоре о закупу, утврдили смо да Канцеларија за управљање јавном имовином није обезбиједила њихову досљедну примјену, с обзиром да је накнада за закуп утврђена уз обавезу закупца да сноси трошкове електричне енергије, воде и других комуналних услуга везаних за његову дјелатност, а да Канцеларија није претходно обезбиједила одвојено напајање водом и електричном енергијом издатог простора нити интерно мјерење ради правилног распореда трошкова, тако да су наведени издаци признавани на терет Канцеларије.

Такође смо утврдили да Канцеларија није успоставила адекватну евиденцију, контролу и извјештавање о потрошњи уља за ложење, тако да није обезбиједила досљедну примјену одредаба члана 43 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и члана 10 става 2 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину.

Потребно је обезбиједити поуздан начин признавања издатака за енергију, путем утврђивања стварних утрошака електричне енергије, те успоставе адекватне евиденције, контроле и извјештавања о пријему и потрошњи уља за ложење.

Потребно је обезбиједити да закупци пословних простора сnose трошкове комуналних услуга у складу са закљученим уговорима, ради рационалног и намјенског располагања буџетским средствима, у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ и Законом о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину.

6.4.2.6. Издаци за набавку материјала и ситног инвентара

Издаци за набавку материјала и ситног инвентара одобрени су буџетом у износу од 2.761.382,09 КМ, а остварени у износу од 2.376.772,88 КМ или 86,07%, док су за 519.446,87 КМ већи од остварења у 2015. години или 13,93%.

Ревизијом буџетских корисника, утврдили смо неправилности приликом реализације ове врсте издатака како слиједи:

Издаци за материјал за чишћење у Дирекцији за финансије планирани су у износу од 9.000,00 КМ, а реализовани су износу од 7.163,63 КМ или 79,60% извршења плана.

Одредбама члана 8 става 1 Уговора о набавци робе, број: 13-000706/16 од 14. јула 2016. године, регулисано је да ће наручилац посла (Дирекција за финансије), односно лице које он овласти, извршити контролу испоручене робе, ставити евентуалне примједбе на квалитет и сачинити записник о извршеном надзору.

У поступку ревизије утврдили смо, да наручилац посла није сачинио записник о извршеној квантитативној и квалитативној контроли испоручене робе, што није у складу са одредбама члана 8 става 1 Уговора о набавци робе.

Потребно је сачинити записник о извршеној квантитативној и квалитативној контроли испоручене робе, у складу са одредбама Уговора о набавци робе.

Издаци за канцеларијски материјал – Дирекција за финансије планирала је износ од 35.000,00 КМ, а реализовала 31.720,69 КМ или 90,63% извршења плана.

Одредбама члана 43 става 1 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ регулисано је да су буџетски корисници дужни да уреде систем интерне контроле у складу с међународним стандардима интерне контроле и важећим законским и подзаконским прописима.

Интерна контрола састоји се од пет међусобно повезаних компоненти, а то су: контролно окружење, процјена ризика, контролне активности, информације и комуникација и мониторинг.

Контролне активности укључују: одобравање, овлашћења и одговорности, раздвајање дужности, документовање, усклађивање, безбједност средстава и сл.

Ревизијом смо утврдили да пријем, одобравање пријема, складиштење и дистрибуцију канцеларијског материјала врши једно лице, односно не постоји раздвајање дужности у оквиру контролних активности.

Ради спровођења одредаба Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, Дирекција за финансије је дужна да уреди систем интерне контроле у складу с међународним стандардима интерне контроле у дијелу контролних активности.

6.4.2.7. Издаци за услуге превоза и горива

Издаци за услуге превоза и горива одобрени су у износу од 553.136,52 КМ, а извршени у износу од 394.466,75 КМ што представља 73,99% извршења плана.

6.4.2.8. Издаци за унајмљивање имовине и опреме

Издаци за унајмљивање имовине и опреме одобрени су у износу од 57.820,00 КМ, а извршени у износу од 54.904,18 КМ или 94,96% у односу на одобрење.

6.4.2.9. Издаци за текуће одржавање

Издаци за текуће одржавање одобрени су у износу од 3.117.748,00 КМ, а извршени у износу од 2.703.393,45 КМ или 86,71% у односу на план.

6.4.2.10. Издаци осигурања, банкарских услуга и услуга платног промета

Издаци за услуге осигурања, банкарских услуга и услуга платног промета одобрени су у износу од 267.506,70 КМ, а остварени у износу од 228.086,82 КМ или 85,26% плана, од чега се 177.542,25 КМ односи на колективно осигурање запослених, 62.321,60 КМ односи на осигурање возила, и 27.642,85 КМ на банкарске услуге и издатке платног промета.

6.4.2.11. Издаци за уговорене услуге

Издаци за уговорене услуге одобрени су у износу од 22.903.869,20 КМ, а остварени у износу од 21.253.380,90 КМ или 92,79% у односу на план.

У структури издатака за уговорене услуге значајније су: исплате по основу старе девизне штедње 5.355.118,31 КМ, **уговори о дјелу 2.567.602,43 КМ**, услуге хемодијализе 2.393.235,82 КМ, издаци по судским рјешењима и пресудама 2.288.522,78 КМ, услуге чишћења и одржавања 1.577.478,96 КМ, услуге издржавања затворских казни у ентитетима 1.141.107,00 КМ, услуге болничке здравствене заштите 804.362,23 КМ, репрезентација и поклони 520.284,83 КМ, услуге медија 422.601,40 КМ, набавка лијекова 366.116,46 КМ, услуге лијечења у иностранству 309.021,14 КМ, издаци за јавну кухињу 292.044,73 КМ, издаци за рад комисија 238.507,69 КМ, правне услуге 155.964,74 КМ, услуге вјештачења и свједока 186.148,18 КМ, трошкови избора 169.388,47 КМ и услуге деминирања 163.848,70 КМ.

Ревизијом буџетских корисника, утврдили смо неправилности приликом реализације ове врсте издатака како слиједи:

Издаци за уговоре о дјелу у **Одјељењу за образовање** у извјештајном периоду извршени су у износу од 1.272.153,76 КМ и већи су за 502.711,91 КМ у односу на извршење у 2015. години.

С обзиром да ни до почетка школске 2016/2017. године, није завршен пријем у радни однос недостајућег наставног особља, Влада је, на предлог Одјељења, ради обезбјеђивања редовног одвијања наставе у свим образовним установама, донијела:

- Одлуку о давању сагласности, број: 05-000774/16 од 31. августа 2016. године, Одјељењу за образовање за ангажовање до 155 лица у основним и средњим школама, најдуже до краја првог полугодишта школске 2016/2017. године, а затим
- Одлуку о измјени Одлуке о давању сагласности, број: 05-000774/16 од 13. септембра 2016. године, којом је број за ангажовање, из претходне Одлуке, замијењен са 205 лица и
- Одлуку о давању овлашћења, број: 05-000774/16 од 1. септембра 2016. године, шефу Одјељења да потпише уговоре о дјелу закључене на основу Одлуке Владе.

Ревизијом смо утврдили да је ангажовање наставног особља, извршено закључивањем уговора о дјелу, на основу одлука Владе Брчко дистрикта БиХ, **без постојања унапријед утврђених и спроведених процедура о начину избора конкретних извршилаца** што није у складу са законским прописима који регулишу питања запошљавања. Уговорени послови су обављани у пуном радном времену, на пословима који су систематизовани у Организационом плану Одјељења и на упражњеним радним мјестима, што указује на недосљедну примјену члана 46 става 4 Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ, којим је предвиђено да се изузетно, рад у органима јавне управе може, уз сагласност Владе, засновати у виду ангажовања извршилаца за привремене и повремене послове, у случају испуњавања обавеза из надлежности органа јавне управе за које не постоје предвиђена радна мјеста.

Одредбом члана 95 Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ предвиђена је могућност да се извођење наставе дефицитарних струка

и предмета може повјерити и спољном сараднику. Ревизијом смо утврдили да Одјељење, приликом закључивања уговора о дјелу, није документовало дефицитарност занимања, што није у складу с наведеном одредбом Закона.

Досадашњи начин ангажовања наставног особља у образовно-наставном процесу у предшколском, основном и средњем образовању, као основне надлежности Одјељења и **дјелатности од највећег друштвеног интереса**, у условима значајног прековременог рада и рада на основу уговора о дјелу, поред неусклађености с наведеним законским прописима, може имати неповољан утицај на квалитет наставног процеса.

Узимајући у обзир да уговори о дјелу имају све карактеристике радног односа, да су издаци по основу истих у 2016. години већи у односу на 2015. годину за 502.711,91 КМ, те да је по уговору о дјелу ангажовано око 205 извршилаца, што чини око 24% од укупног броја запослених на дан 31. 12. 2016. године, закључујемо да Одјељење није испунило услове за изузеће из члана 46 Закона о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ (непостојање радних мјеста), тако да је током године вршило попуњавање упражњених радних мјеста, што није у складу са одредбама чланова 33 и 34 наведеног закона у дијелу обавезе расписивања јавног конкурса.

Потребно је да Одјељење за образовање благовремено изврши попуњавање упражњених систематизованих позиција на основу јавног конкурса, досљедном примјеном Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ и Закона о образовању у основним и средњим школама Брчко дистрикта БиХ.

Издатке по основу уговора о дјелу **Дирекција за финансије** је реализовала у износу од 168.469,50 КМ и већи су у односу на 2015. годину за 30.469,05 КМ или 22,08%.

Издатке по основу уговора о дјелу **Канцеларија градоначелника** реализовала је у износу од 334.534,39 КМ и већи су у односу на 2015. годину за 189.911,92 КМ или 131,3%.

Издаци по основу уговора о дјелу у **Одјељењу за јавну безбједност** планирани су у оквиру уговорених услуга у износу од 87.500,00 КМ, а реализовани су у износу од 114.266,00 КМ и већи су у односу на 2015. годину за 55.663,00 КМ или 94,98%.

Издаци по основу уговора о обављању привремених и повремених послова у 2016. години у **Одјељењу за јавне послове** реализовани су у износу од 13.912,15 КМ, а у 2015. години су износили 8.161,96 КМ, што значи да су већи за 5.750,19 КМ.

Издаци за Уговорене услуге за 2016. годину у **Одјељењу за јавни регистар** планирани су у износу од 162.240,00 КМ, а остварени у износу од 153.240,00 КМ или 94,63% плана. У оквиру ових издатака остварени су и издаци за услуге по уговорима о дјелу у износу од 109.839,70 КМ и односе се на уговоре о обављању привремених и повремених послова.

У поступку ревизије утврђено је сљедеће:

- Плановима и програмима рада: **Дирекције за финансије, Канцеларије градоначелника, Одјељења за јавну безбједност, Одјељења за јавне послове и Одјељења за јавни регистар**, нису утврђене потребе за ангажовањем физичких лица по основу уговора о дјелу, односно без заснивања радног односа. На основу предочених буџетских захтјева утврдили смо да се средства не планирају на основу документоване и образложене потребе за ангажманом

физичких лица без заснивања радног односа, нити је могуће утврдити везу између планираних активности и потребе за ангажманом физичких лица за обављање одређених послова без заснивања радног односа.

- У наведеним одјељењима и институцијама нису успостављене нормативне и организационе претпоставке за транспарентан одабир лица за њихов рад без заснивања радног односа, којим би се документовале спроведене процедуре ангажмана физичких лица без заснивања радног односа, односно по основу уговора о дјелу.
- Већина физичких лица ангажованих по уговору о дјелу радила је редовне послове из надлежности одјељења и институција или су у непосредној вези с њима, у простору и у радно вријеме одјељења и институција.
- Наведена одјељења и институције немају донесен интерни акт који регулише начин утврђивања накнада за ангажовање физичких лица по основу уговора о дјелу.
- На основу постојећег система праћења и извјештавања о обављеним пословима није могуће оцијенити обим обављених послова и искоришћеност физичких лица ангажованих по основу уговора о дјелу.

Потребно је да одјељења и институције, плановима и програмима рада, на основу успостављених нормативних и организационих претпоставки за законит и транспарентан ангажман физичких лица по основу уговора о дјелу, утврде реалне потребе за њиховим ангажовањем и обезбиједи адекватан и транспарентан начин утврђивања висине накнаде за обављање послова.

Одредбама чланова од 600 до 609 Закона о облигационим односима регулисано је да наведена одјељења и институције (као наручиоци посла) могу ангажовати физичко лице (извођача посла) да уради неко „дјело“, неки заокружен посао, односно рад који ће трајати неко одређено вријеме. Наиме, уговором о дјелу извођач посла се обавезује да обави одређени посао, као што је израда или поправак неке ствари, извршење физичког или умног рада и сл., а наручилац посла се обавезује да му плати за то накнаду.

Увидом у документацију (захтјеве за ангажовањем, уговоре о дјелу и евиденције о присуству на послу) ревизијом смо утврдили, да је ангажовање лица по уговору о дјелу вршено на пословима и радним задацима из надлежности одјељења и институција. Констатујемо да рад извршилаца уговора о дјелу има све карактеристике радног односа, као што су: почетак и дужина радног времена, сталност и редовност рада, несамосталност у извршавању посла, што се огледа у постојању надређеног лица (послодавца) које редовно контролише и издаје упутство за рад. Узимајући у обзир наведену констатацију, закључујемо да наведена одјељења и институције нису испунили услове за изузеће из члана 46 Закона о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ (ангажовање лица за рад на одређено вријеме у случају обављања послова радног мјеста чији се обим привремено и непредвиђено повећао или замјене одсутног службеника), тако да су одјељења и институције током године вршили попуњавање упражњених радних мјеста, што није у складу са одредбама чланова 33 и 34 наведеног закона, у дијелу обавезе расписивања јавног конкурса.

Потребно је да одјељења и институције попуну упражњених радних мјеста врше досљедном примјеном одредаба Закона о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ, како би се обезбиједила законитост рада у дијелу начина запошљавања и извршавања свих осталих обавеза према запосленима по основу њиховог рада.

Ревизијом смо утврдили да су приликом исплате накнада, лицима ангажованим по основу уговора о дјелу, примјењиване одредбе члана 16 става 4 Закона о порезу на доходак, као лицима која остварују доходак од повремене самосталне дјелатности из члана 14 става 5 тачке с) наведеног закона, те да су им признати расходи у висини 20% оствареног прихода. Из одредаба закључених уговора видљиво је да послодавац одређује све битне елементе уговора (вријеме рада, мјесто рада, дневни и седмични одмор, средства рада итд.), закључујемо да се суштински ради о несамосталној дјелатности, односно нису испуњени услови за примјену поменутих одредаба Закона о порезу на доходак.

Дакле извршилац посла је користио одбитак за расходе по основу самосталне дјелатности иако се суштински ради о пословима несамосталне дјелатности.

Потребно је досљедно примијенити одредбе Закона о порезу на доходак у дијелу утврђивања основице за обрачун пореза.

6.4.3. Текући грантови и субвенције

Текући грантови и субвенције одобрени су у износу од 87.137.407,93 КМ, а извршени у износу од 83.654.919,11 КМ или 96,0% у односу на одобрење, док су 5,9% већи од остварења претходне године.

Преглед текућих грантова и субвенција дат је у сљедећој табели:

Економ. код	ПОЗИЦИЈА	Планирано у 2016. години	Остварено у 2016. години	Индекс 5/4
1	2	4	5	6
614100	Грантови другим нивоима Владе	100.000,00	100.000,00	100,00
614200	Грантови појединцима	35.280.435,05	32.812.287,56	93,00
614300	Грантови непрофитним организацијама	12.668.707,32	9.421.495,34	74,37
614400	Субвенције јавним предузећима	17.599.083,00	17.598.893,10	100,00
614500	Субвенције приватним предузећима	9.262.245,00	8.962.416,66	96,76
	УКУПНО	74.910.470,37	68.895.092,66	91,97

а) Грант другим нивоима власти планиран је у износу од 100.000,00 КМ и остварен у истом износу, а односи се на редован грант Одјељења за привредни развој, спорт и културу Министарству финансија и трезора БиХ по споразуму за финансирање статистичких активности од искључивог интереса за Брчко дистрикт БиХ.

б) Грантови појединцима у буџету Брчко дистрикта БиХ одобрени су у укупном износу од 35.280.435,05 КМ, а извршени у износу од 32.812.287,56 КМ, или 93,00% од плана.

Ревизијом буџетских корисника, утврдили смо неправилности приликом реализације ове врсте издатака како слиједи:

Грантови појединцима у Скупштини Брчко дистрикта БиХ реализовани су у износу од **19.550** КМ. Средства су додијељена на основу Одлуке о критеријумима, начину и поступку додјеле средстава грантова Скупштине Брчко дистрикта БиХ.

На основу извршеног прегледа документације која је приложена од стране корисника, који су добили средства гранта и која је послужила као основ за добијање истих, утврдили смо да поједини корисници нису доказали свој статус, односно испунили критеријуме за додјелу средстава грантова у складу са Одлуком. Наиме, дио грантова додијељен је на основу медицинске документације која датира из ранијих година, непотпуне и непоуздане медицинске документације, што није у складу са одредбама члана 2 и члана 4 Одлуке.

Потребно је средства намијењена за грантове појединцима додјељивати лицима која су испунила критеријуме за додјелу средстава грантова, како је то предвиђено Одлуком о критеријумима, начину и поступку додјеле средстава грантова Скупштине.

Издаци за грантове појединцима **Одјељењу за образовање** одобрени су у износу од 3.325.400,00 КМ, а извршени у износу од 3.005.813,76 КМ што представља 90,39% извршења плана. Од наведеног износа на издатке за превоз ученика односи се 2.157.213,76 КМ, стипендије студентима 838.200,00 КМ, награде студентима генерације и једнократне помоћи 10.400,00 КМ.

Превоз ученика

Избор пружаоца услуга за превоз ученика извршен је Одлуком о додјели оквирног споразума изабраном понуђачу од 21. августа 2014. године, након спроведеног отвореног поступка, на основу којег је 17. септембра 2014. године потписан Оквирни споразум за 2014, 2015. и 2016. годину.

Одлуком о утврђивању критеријума за коришћење новчаних средстава с позиције грантови појединцима у Одјељењу за образовање дефинисано је да су корисници превоза ученици основних и средњих школа с подручја Брчко дистрикта БиХ који похађају школе у Брчко дистрикту БиХ и чија је кућа удаљена више од 3 км од школе.

Одредбама члана 9 става 2 Закона о образовању у основним и средњим школама прописано је да надлежни органи и оснивач могу обезбиједити бесплатан превоз и за ученике средње школе с подручја Дистрикта који живе даље од 3 км од школе коју похађају.

Чланом 19 истог закона прописано је:

- 1) Све основне школе чији је оснивач Дистрикт имају своје уписно подручје.
- 2) Сви ученици у доби обавезног основног образовања уписују се у школу уписног подручја у којем су настањени.
- 3) Похађање школе уписног подручја је обавезно, осим ако ученик не похађа приватну школу.
- 4) Одјељење за образовање, на захтјев родитеља или старатеља дјетета, може, у изузетним случајевима, изузети дијете од обавезе похађања школе из става 2 овог члана, ако је то потребно да би се заштитила права дјетета и ако се установи да је то у најбољем интересу дјетета.
- 5) Подзаконским актом који доноси Влада Дистрикта утврђују се случајеви у којима дијете може похађати школу другог уписног подручја.

Ревизијом смо утврдили да критеријуми за коришћење новчаних средстава са позиције грантови појединцима (Одлуком о утврђивању критеријума), не дефинишу уписна подручја основних школа у оквиру Дистрикта која су обавезна по Закону о образовању у основним и средњим школама. Осим тога треба имати у виду да

Законом није утврђена обавеза обезбјеђења бесплатног превоза за ученике средњих школа.

Осим наведеног утврдили смо да је вршено признавање права на превоз ученицима са уписних подручја других школа као и ученицима са подручја других општина, што није у складу са одредбама чланова 9 и 19 Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ о уписним подручјима, као и критеријумима програма по коме право на бесплатан превоз остварују ученици са пребивалиштем у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је у критеријуме за коришћење новчаних средстава с позиције грантови појединцима уврстити и уписна подручја основних школа у оквиру Дистрикта која су обавезна по Закону о образовању у основним и средњим школама.

Потребно је обезбиједити да се признавање права на превоз врши у складу са одредбама Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ у дијелу пребивалишта и уписних подручја којима ученици припадају.

Уговором је дефинисано да се за мјесеце када школе раде мање од 10 радних дана издаје и фактурише пола карте тако да се фактурисање у пуном износу врши и за период зимског распуста, који захвата децембар и јануар, чиме је онемогућена корекција обима услуга којом би се могла остварити значајна уштеда буџетских средстава.

Потребно је приликом уговарања услуга превоза ученика, обим превоза везати за стварне дане у којима се пружа услуга.

Одредбама члана 55 Правилника о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ дефинисано је да се признавање расхода у главној књизи буџета спроводи по начелу модификованог настанка догађаја, односно да се расходи и издаци признају у обрачунском периоду у којем је обавеза за плаћање настала.

Увидом у појединачне рачуне за превоз ученика, утврдили смо да рачун за јануар обухвата превоз дијела ученика Десете основне школе из децембра 2015. године тако да је извршење грантова исказано у износу већем за 38.145,54 КМ.

Дакле, Одјељење није признало расходе по основу гранта превоза ученика у обрачунском периоду у којем је обавеза настала односно 2015. године, него је исте укључило у расходе 2016. године, што није у складу са одредбама члана 55 Правилника о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је досљедно поштовати одредбе Правилника о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ, у дијелу признавања расхода и издатака у обрачунском периоду.

Текући грантови појединцима у **Одјељењу за расељена лица, избјеглице и стамбена питања** одобрени су у износу од **11.013.477,00** КМ, а реализовани су у износу од **8.813.351,24** КМ, што чини **80,02%** планираних средстава.

За појекат **"Обнова индивидуалних стамбених објеката расељених лица и повратника у Брчко дистрикт БиХ"** планирано је 700.000,00 КМ, а реализовано је 575.181,00 КМ.

Исплата новчаних средстава извршена је за педесет (50) лица, односно педесет (50) стамбених објеката, пријављених по Јавном позиву за подношење захтјева за обнову објеката расељених лица и повратника за 2015. годину објављеном 29. јуна 2015. године.

Јавним позивом из 2015. године прописани су исти општи и посебни критеријуми, као претходних година. Према општим, који су истовремено и елиминаторни критеријуми, корисник помоћи треба да докаже статус избјеглице из БиХ, расељеног лица у БиХ или повратника. Докуменат којим се доказује наведени статус, према јавном позиву, јесте овјерена изјава подносиоца захтјева о статусу расељеног лица или повратника.

Ставом 6 члана 20 (Извршење текућих грантова) Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ регулисано је да се издаци за текуће грантове за реконструкцију стамбених јединица врше у складу са општим и посебним критеријумима утврђеним Законом о избјеглицама из БиХ и расељеним лицима у БиХ и Упутством о начину и процедурама одабира корисника пројекта повратка и реконструкције стамбених јединица, јавним позивом. Члан 4 наведеног упутства прописује да се као документ којим се доказује испуњавање општих критеријума да је потенцијални корисник помоћи избјеглица из БиХ, расељено лице у БиХ или повратник, **узима потврда надлежног органа о статусу.**

Увидом у појединачне предмете одабраних корисника утврдили смо да су двадесет два (22) корисника свој статус доказивала на основу овјерене изјаве да су расељена лица, повратници или избјеглице, што није у складу с чланом 4 Упутства о начину и процедурама одабира корисника пројекта повратка и реконструкције стамбених јединица, у укупном износу од 197,389,00 КМ.

Додјела средстава гранта корисницима који не испуњавају обавезујуће – елиминаторне критеријуме – нису утрошена у складу с чланом 3 ставом 3 Закона о буџету Брчко дистрикта, у дијелу који се односи на поштовање начела законитости приликом извршења буџета.

Потребно је поштовати и досљедно примјењивати опште и посебне критеријуме утврђене Законом о избјеглицама из БиХ и расељеним лицима у БиХ и Упутством о начину и процедурама одабира корисника пројекта повратка и реконструкције стамбених јединица.

Потребно је, приликом додјеле средстава која су намијењена у виду гранта појединцима, поштовати Закон о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Уговором с корисницима средстава у члану 3 ставу 1 прописано је да је рок улагања додијељених средстава осам (8) мјесеци од исплате новчаних средстава кориснику. Ставом 2 истог члана корисник се обавезује да ће комисији, од стране инвеститора (одјелења), омогућити контролу утрошка додијељених новчаних средстава, након истека рока из става 1.

Ставом 3 је дефинисано да уколико корисник не утроши у уговореном року додијељена новчана средства гранта, дужан је да инвеститору одмах врати комплетан износ новца. Чланом 5 Уговора прописано је да ће инвеститор (Одјелење за расељена лица и избјеглице) именовати комисију за контролу утрошка исплаћених средстава, која ће након протеча рока из члана 2 уговора, извршити провјеру на терену и сачинити записник о извршеној контроли.

Одјелење је, након уговором предвиђеног рока улагања, извршило контролу утрошка исплаћених грантова за **"Обнову индивидуалних стамбених објеката расељених лица и повратника у Брчко дистрикт БиХ"** по програму из 2014. године, односно Одлуци о издавању новчаних средстава, број: 22-000546/15 од 30. децембра 2015. године.

Након извршене контроле комисијски су сачињени записници о извршеној контроли улагања сваког појединачног корисника гранта.

Ревизијом смо утврдили да, од укупно тридесет осам (38) корисника, девет (9) корисника није у уговореном року од осам (8) мјесеци извршило улагања додијељених новчаних средстава.

Такође, ревизијом смо утврдили да Одјељење није покренуло поступке и мјере повраћаја средстава од корисника који нису намјенски уложили средства из програма обнове индивидуалних стамбених објеката расељених лица и повратника у Брчко дистрикту БиХ, у укупном износу од 165.042,00 КМ.

Потребно је поштовати одредбе уговора с корисницима средстава гранта за Обнову индивидуалних стамбених објеката расељених лица и повратника у Брчко дистрикт БиХ, у дијелу покретања поступка и мјера за повраћај неутрошених средстава гранта.

За програм "Изградња и санација кућа оштећених у елементарним непогодама (поплаве/клизишта) у периоду април–мај 2014. године", планиран је у износу од 240.000,00 КМ а реализован је у износу од 134.500,00 КМ исплатом за 19 корисника.

Уговором с корисницима средстава у члану 2 прописано је да је рок улагања додијељених средства шест (6) мјесеци од исплате новчаних средстава кориснику. Чланом 5 Уговора прописано је да ће инвеститор (Одјељење за расељена лица и избјеглице) именовати Комисију за контролу утрошка исплаћених средстава, која ће након протеча рока из члана 2 Уговора, извршити провјеру на терену и сачинити записник о извршеној контроли. Уколико корисник не испоштује уговорени рок улагања према одредбама члана 6 Уговора, дужан је да инвеститору (Одјељењу) одмах врати цјелокупан износ исплаћених новчаних средстава.

Одјељење је, након уговореном предвиђеног рока улагања, извршило контролу утрошка исплаћених грантова намијењених за **Изградњу и санација кућа оштећених у елементарним непогодама (поплаве/клизишта) у периоду април–мај 2014. године**. Након извршене контроле комисија је сачинила појединачне записнике о извршеној контроли улагања сваког појединачног корисника гранта.

Ревизијом смо утврдили да осам (8) корисника средстава, у укупном износу од 42.500,00 КМ, није извршило улагање у санацију објекта у року од шест (6) мјесеци, како је то предвиђено уговором, а што је контрола од стране Одјељења утврдила.

Ревизијом смо утврдили да Одјељење није предузимало поступке и мјере ради реализације уговором предвиђених обавеза у погледу рока улагања, односно повраћаја средстава од корисника који нису у уговором предвиђеном року уложили средства у санацију објеката оштећених у поплавама, односно клизиштима април–мај 2014. године, што није у складу са одредбама члана 6 Уговора о исплати новчаних средстава.

Потребно је поштовати одредбе уговора са корисницима средстава гранта за Изградњу и санацију кућа оштећених у елементарним непогодама (поплаве/клизишта) у периоду април–мај 2014. године, у дијелу покретања поступка и мјера ради повраћаја неутрошених средстава гранта.

Издаци за текуће грантове за 2016. годину Одјељењу за пољопривреду, шумарство и водопривреду одобрени су буџетом у износу од 9.452.068,00 КМ, а извршени у износу 9.109.880,41 КМ или 96,4%.

Од наведеног износа на грантове појединцима односи се 9.000.880,41 КМ и на грантове непрофитним организацијама 109.000,00 КМ.

Грантови појединцима који се односе на подстицаје у пољопривредној производњи одобрени су у износу од 9.343.068,00 КМ, а извршени су у износу од 9.000.880,41 КМ, или 96,3%.

Одобравање подстицаја врши се на основу Правилника о начину и условима за подстицај у пољопривредној производњи за 2016. годину (у даљем тексту: Правилник) који је донесен 8. септембра 2016. године, а ступио је на снагу 14. септембра 2016. године.

Двадесет шестог септембра 2016. године извршена је измјена која је ступила на снагу 18. октобра 2016. године.

Носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава, као корисници подстицаја подносе захтјеве за додјелу подстицаја, којом приликом предају сву потребну документацију неопходну за стицање права за коришћење подстицаја. Током године подносиоци захтјева подносе и нове захтјеве, по другим основима за коришћење средстава подстицаја као допуне првобитно поднесеног захтјева. Рок за подношење захтјева за подстицаје производње започете прије доношења Правилника је четрдесет пет (45) дана од дана ступања на снагу Правилника, док је општи рок четрдесет пет (45) дана од расписивања јавног позива.

Чланом 5 Закона о подстицају у пољопривредној производњи регулисано је да право на подстицај имају корисници под условом: да су уписани у Регистар пољопривредних газдинстава и Регистар клијената у Брчко дистрикту БиХ или једном од регистара; да обављају дјелатност из области пољопривреде или спроводе мјере политике руралног развоја у Брчко дистрикту БиХ које обухватају мјере за: повећање конкурентности, заштиту руралне околине и leader приступ, диверсификацију активности у руралним подручјима и побољшање квалитета живота у руралним подручјима; да имају пребивалиште, сједиште или посједују властито пољопривредно земљиште на територији Брчко дистрикта БиХ; да је већи дио производње намијењен или за продају на тржишту или за ускладиштење или ће бити потрошен као репродукциони материјал у властитој производњи или за реализацију пројеката и мјера руралног развоја; да су испунили обавезе према Брчко дистрикту БиХ по основу: уговора о закупу пољопривредног земљишта у својини Брчко дистрикта БиХ; уговора о робним кредитима за стоне јунице; доприноса за здравствено осигурање запослених за правна лица и пореских обавеза за правна лица. Корисници који остваре право на подстицај дужни су да добијена средства намјенски користе.

Правилником је намјенско коришћење веома широко постављено у облику продаје или складиштења за репродукцију или каснију продају без обавезе каснијег доказивања намјенске употребе ускладиштених производа, што доводи у питање реализацију постављеног циља стварања и унапређивања комерцијалне пољопривредне производње, која би након финализације била верификована на тржишту.

Чланом 7 тачком 5 Правилника о подстицајима прописано је да „сваки наредни захтјев корисник подноси као допуну првобитно поднесеног захтјева“. На обрасцима захтјева за подстицај из апликације Одјељења у случају некомплетности захтјева странци је остављен рок од петнаест (15) дана да достави недостајућу документацију. На основу једног захтјева који је допуњен (проширен) петнаест (15) дана након подношења основног захтјева, односно девет (9) дана након крајњег рока за

подношење захтјева, који је одређен јавним позивом, исплаћено је 4.500,00 КМ подстицаја.

Правилником нису јасно прецизирани услови и рокови накнадне допуне захтјева за подстицај у дијелу накнадног документовања испуњавања услова за подстицај (прилози) и/или проширења првобитног захтјева чиме није обезбијеђен једнак третман свих корисника подстицаја.

Осим тога, Правилником нису успостављени мјерљиви параметри за оцјену остваривања законом утврђених циљева подстицаја нити су унапријед дефинисани приоритети у подстицању појединих врста производње, тако да се мјерење ефеката подстицаја своди на финансијско извршење буџета.

Због неблаговременог доношења Правилника о подстицајима у 2016. години, до његовог доношења је документовање започете и окончане производње вршено на основу привремених записника комисије одјељења који су вршени на захтјев потенцијалних корисника, на основу критеријума из Правилника за 2015. годину.

У вријеме расписивања јавног позива за подстицаје нису била обезбијеђена довољна средства тако да је Одјељење првобитно извршило обрачун и исплату 80% износа утврђеног по Правилнику, а разлика је након амандмана на буџет укалкулисана у извршење 2016. године и исплаћена у 2017. години.

Ревизијом појединачних привремених записника и захтјева за подстицај поднесених у току 2016. године утврдили смо постојање неправилности и погрешака у облику: погрешног уписа броја парцеле на којој је заснована производња, заснивање двије некомпатибилне производње на истој парцели, прихватање проширења захтјева за подстицај након крајњег рока за подношење захтјева, изостанак документовања стварног извршења радње утврђивања излазне тежине у записницима о тову стоке. Осим наведеног уочено је да је одређен број корисника пропустио да поднесе званичне захтјеве за подстицај, с обзиром да су прије усвајања Правилника подносили захтјеве за излазак комисије за сачињавање привременог записника, те због формалних разлога нису могли остварити право на подстицај.

Потребно је предузети активности неопходне за доношење Правилника о подстицајима који би ступио на снагу прије периода на који се односи са јасно утврђеним условима и неопходном документацијом за признавање подстицаја, са мјерљивим параметрима за оцјену испуњења циљева подстицаја, као и начином усклађивања кандидованих захтјева за подстицај са одобреним буџетским средствима, чиме би се створиле правне претпоставке за континуиран пријем и обраду захтјева, једнак третман свих корисника подстицаја, смањење грешака у обради захтјева и престанак потребе ангажовања трећих лица за обављање послова из надлежности Одјељења.

с) Грантови непрофитним организацијама у буџету Брчко дистрикта БиХ одобрени су у износу од 12.668.707,32 КМ, а извршени у износу од 9.421.495,34 КМ или 74,37%.

Ревизијом буџетских корисника, утврдили смо неправилности приликом реализације ове врсте издатака како слиједи:

Текући грантови непрофитним организацијама за 2016. годину у Канцеларији градоначелника извршени су у износу од 1.132.194,00 КМ.

Грантови непрофитним организацијама реализују се у складу са Одлуком о критеријумима за додјелу грантова градоначелника Брчко дистрикта БиХ, број: 01.3-0208KM-01/12 од 5. јануара 2012. године (у даљем тексту: Одлука о критеријумима), Одлуком о измјени и допуни Одлуке о критеријумима за додјелу грантова градоначелника Брчко дистрикта БиХ, број: 05-000059/12 од 26. марта 2013. године, Одлуком о критеријумима за додјелу грантова градоначелника Брчко дистрикта БиХ (“Службени гласник Брчко дистрикта БиХ” број 21/17), Наредбом градоначелника, број: 02-000210/15 од 22. јуна 2015. године, Програмом утрошка средстава за 2016. годину и Одлукама о измјени програма утрошка средстава од: 24. фебруара, 11. априла и 13. априла 2016. године.

Одредбама члана 7 става 5 Одлуке о критеријумима регулисано је да ће градоначелник методом случајног узорка наложити, за те намјене посебно формираној комисији, мониторинг одобрених пројеката, минимално 2% од укупне вриједности грантова градоначелника.

Ревизијом смо утврдили да градоначелник није донио одлуку о формирању посебне комисије која би извршила мониторинг одобрених пројеката (позиционираних грантова), минимално 2% од укупне вриједности грантова градоначелника, што није у складу са одредбама члана 7 става 5 Одлуке о критеријумима.

Потребно је да градоначелник досљедно примјењује одредбе Одлуке о критеријумима за додјелу грантова градоначелника Брчко дистрикта БиХ, у дијелу доношења одлуке о формирању комисије која ће извршити мониторинг одобрених позиционираних грантова.

Одредбама члана 5 става 3 Одлуке о критеријумима регулисано је да градоначелник неће разматрати нови захтјев непрофитне организације у текућој години која није за раније коришћење грантова доставила извјештај о утрошку средстава или је комисија утврдила за исту да је доставила лажну изјаву или неправилно (ненамјенски) утрошила одобрена средства.

Ревизијом смо утврдили да су поједини корисници грантова градоначелника ненамјенски утрошили одобрена средства која су им додијељена у 2015. години, а истим су одобрена средства у 2016. години, што није у складу са одредбама члана 5 става 3 Одлуке о критеријумима.

Потребно је, испоштовати одредбе Одлуке о критеријумима за додјелу грантова градоначелника Брчко дистрикта БиХ, у дијелу намјенског трошења одобрених средстава.

Одредбама члана 7 става 3 Одлуке о критеријумима регулисано је да су непрофитне организације дужне градоначелнику, до 31. јануара наредне године, да доставе финансијски извјештај за додијељена средства у претходној години.

Ревизијом смо утврдили, да поједини корисници гранта нису градоначелнику доставили финансијски извјештај за додијељена средства у претходној години, у року који је прописан одредбама члана 7 става 3 Одлуке о критеријумима.

Потребно је испоштовати Одлуку о критеријумима за додјелу грантова градоначелника Брчко дистрикта БиХ, у дијелу достављања финансијског извјештаја о утрошеним средствима додијељеним у претходној години.

Грантови непрофитним организацијама у **Одјељењу за стручне и административне послове** одобрени су у износу од 3.372.693,32 КМ, а извршени су у износу од 2.534.881,90 КМ или 75,16%. Од буџетом одобреног износа, на грантове позициониране у књизи буџета односи се 3.265.400,00 КМ, а на грантове који ће се додјељивати путем јавног позива износ од 107.293,32 КМ или 3,18% од укупног износа одобрених текућих грантова.

Од укупно реализованог износа од 2.534.881,90 КМ, мјесним заједницама је исплаћено 1.184.481,90 КМ или 46,73% (од тога је за њихов редован рад исплаћен износ од 380.000,00 КМ за седамдесет шест (76) мјесних заједница по 5.000,00 КМ), затим, по **јавном позиву** 83.400,00 КМ или **3,29%**, те, удружењима, односно невладиним организацијама исплаћен је износ од 1.267.000,00 КМ или 49,98%.

Увидом у појединачне програме рада корисника текућих грантова, уочено је, као и претходне године, постојање грантова за намјене и кориснике који су у примарној надлежности других одјељења и институција Владе Брчко дистрикта БиХ, и који по својој природи представљају капиталне издатке, у износу од око 600.000,00 КМ (као на примјер: рјешавање водоснабдијевања, уређење игралишта, путева, асфалтирање паркиралишта, уређење гробља, набавка опреме, и др.), тако да не постоји одговарајућа евиденција у оквиру сталних средстава, нити је обезбијеђена довољна транспарентност и једнакост у третману свих корисника. Такође, због недостатка стручних ресурса у Одјељењу није обезбијеђена адекватна заштита буџетских средстава у погледу оправданости одобрених износа и успостављања ефективног накнадног надзора над коришћењем средства ради спречавања њиховог отуђења. Због непостојања јединственог регистра грантова на нивоу Владе, није онемогућено понављање и реализација више захтјева у истом или неком другом периоду, код исте или друге институције.

Потребно је приликом планирања и одобравања издатака за текуће грантове мјесним заједницама и организацијама цивилног друштва, више водити рачуна о надлежностима Одјељења и природи издатака ради рационалног коришћења буџетских средстава, као и њихове правилне класификације, евидентирања и презентације у финансијским извјештајима Дистрикта.

Ревизијом смо утврдили да уговорима о додјели новчаних средстава с позиције грантова, корисницима нису утврђене мјере којим би се обезбиједило поштовање обавезе правдања додијељених буџетских средстава од стране корисника гранта до прописаног рока, осим да кориснику гранта приликом поновног подношења захтјева средства неће бити одобрена. Контролу утрошка средстава врши Комисија, именована од стране шефа Одјељења. Због чињенице да је значајан број корисника грантова утврђен аманданима у поступку доношења буџета, улога комисије за процјену квалитета планова и програма рада мјесних заједница, удружења грађана и фондација Брчко дистрикта БиХ огледа се у провјери испуњености формалних услова у погледу доказивања статуса корисника средстава, обезбјеђења документације неопходне за реализацију конкретног плана и утврђивање намјене средстава. Комисија не врши провјеру степена подударности конкретних циљева достављених програма с програмом рада Владе, нити врши вредновање ефеката који треба да буду резултат гранта. Осим наведеног, због рока извјештавања није омогућено упоређивање извјештаја о утрошку одобреног гранта са званичним годишњим финансијским извјештајима корисника. Ревизијом смо такође утврдили да није прописана јединствена методологија или инструкција о начину правдања утрошка средстава грантова непрофитним организацијама, што ствара могућност различитог

вредновања доказа од стране чланова комисије, односно неразумијевања корисника гранта шта представља доказ о утрошку. То питање се рјешава усменим инструкцијама које дају чланови комисије корисницима гранта у току вршења контроле утрошка средстава. Увидом у појединачне предмете вршења контроле, утврдили смо да је документација којом се доказује утрошак у појединим случајевима за одређене врсте трошкова непотпуна, односно формално правно неисправна да би се трошкови могли признати.

Потребно је у уговорима о додјели новчаних средстава с позиције грантова непрофитним организацијама, дефинисати мјере којим би се обезбиједило поштовање обавезе правдања додијељених буџетских средстава од стране корисника гранта.

Потребно је изградити подзаконске акте који дају јасне смјернице о начину правдања грантова, те дефинисати валидне доказе за правдање утрошка додијељених средстава.

Грантови непрофитним организацијама у **Одјељењу за привредни развој, спорт и културу** одобрени су у износу од 4.348.200,00 КМ, а извршени су у износу од 4.340.826,41 КМ.

Реализовани износ средстава непрофитним организацијама односи се на додијељене грантове:

- националним друштвима, струковним, културним, туристичким и културно-умјетничким друштвима **по јавном позиву**, у укупном износу од 1.685.400,00 КМ;
- спортским клубовима, удружењима, културно-умјетничким друштвима, **(буџетом за 2016. годину одобрени појединачни износи средстава)**, у укупном износу од 1.895.300,00;
- Заводу за запошљавање Брчко дистрикта БиХ износ од 500.000,00 КМ;
- Развојно-гарантном фонду Брчко дистрикта БиХ износ од 100.000,00 КМ;
- Универзитету у Источном Сарајеву – Економски факултет у Брчком износ од 50.000,00 КМ;
- Удружењу послодаваца Брчко дистрикта БиХ износ од 40.000,00 КМ;
- награде за позоришне сусрете и спортским колективима износ од 27.000,00 КМ;
- Синдикату Брчко дистрикта БиХ износ од 25.000,00 КМ;
- Привредној комори Брчко дистрикта БиХ износ од 10.000,00 КМ, и др.

Буџетом за 2016. годину одобрени су грантови непрофитним организацијама (175 културно-умјетничких друштава, струковних, националних друштава, спортских клубова, удружења и др.), у укупном износу од 3.580.700,00 КМ (1.685.400,00 КМ + 1.895.300,00 КМ). Од тога се, на додијељене грантове спортским удружењима односи 75%, на грантове удружењима из области културе 24% и из области туризма 1%.

Грантови непрофитним организацијама по расписаном **Јавном позиву** од 22. јуна 2016. године у износу од 1.685.400,00 КМ су додијељени за редован рад удружењима, појединцима, клубовима из области спорта, културе и туризма, те, за реализовање пројеката у оквиру манифестација које су предвиђене Програмом рада Одјељења за привредни развој, спорт и културу.

Грантови непрофитним организацијама планирани у књизи **буџета за 2016. годину** у укупном износу од 1.895.300,00 КМ, односно, наведених **136 појединачних износа**

средстава удружењима/организацијама, спортским, националним друштвима, и др., који су подијељени на захтјев удружења/организације, без утицаја Одјељења за привредни развој, спорт и културу на расподјелу буџетом утврђених грантова.

Ревизијом смо утврдили да уговорима о додјели новчаних средстава с позиције грантова непрофитним организацијама, нису утврђене мјере којима би се обезбиједило поштовање обавезе правдања додијељених буџетских средстава од стране корисника гранта до прописаног рока, осим у случају да кориснику гранта приликом поновног јављања на јавни позив средства неће бити одобрена. Контролу утрошка средстава врши Комисија, именована Одлуком број: 05-000196/16 од 2. фебруара 2016. године од стране шефа Одјељења. Поменутом Одлуком, чланом 2, дефинисан је задатак Комисије да прегледа сву пристиглу документацију којом се доказује утрошак средстава грантова добијених у 2015. години. Ревизијом смо утврдили да није прописана јединствена методологија или инструкција начина правдања утрошка средстава грантова непрофитним организацијама, што ствара могућност различитог вредновања доказа од стране чланова Комисије, односно неразумијевања корисника гранта шта представља доказ о утрошку. То питање се рјешава усменим инструкцијама које дају чланови комисије корисницима гранта у току вршења контроле утрошка средстава. Увидом у појединачне предмете вршења контроле, утврдили смо да је документација којом се доказује утрошак у појединим случајевима за одређене врсте трошкова непотпуна, односно формално правно неисправна да би се трошкови могли признати.

Потребно је у уговорима о додјели новчаних средстава с позиције грантова непрофитним организацијама, дефинисати мјере којима би се обезбиједило поштовање обавезе правдања додијељених буџетских средстава од стране корисника гранта.

Потребно је израдити подзаконске акте који дају јасне смјернице о начину правдања грантова, те дефинисати валидне доказе за правдање утрошка додијељених средстава.

Одлуком Владе, број: 05-000816/16 од 26. септембра 2016. године, на предлог Одјељења усвојен је Програм самозапошљавања на подручју Брчко дистрикта БиХ у 2016. години (у даљем тексту Програм). Програмом је дефинисано да ће средства, у износу од 500.000,00 КМ, одобрена буџетом на позицији 614312 – Грантови осталим организацијама („Грант Заводу за запошљавање Брчко дистрикта“), преко Завода за запошљавање бити усмјерена незапосленим лицима за покретање властитог бизниса из области производње, пољопривреде, занатства и услуга.

Програмом су утврђене клаузуле које дефинишу: циљ, кориснике, критеријуме за одабир лица који могу аплицирати за средства, лица која не могу учествовати, реализација програма, намјена одобрених средстава, исплата одобрених средстава, обавезе корисника програма, те извори и износ средстава. Одредбама члана 8 (Обавезе корисника програма) дефинисано је:

- 1) Корисници Програма су дужни да двије године послје датума издавања судског рјешења о оснивању пословног субјекта активно обављају дјелатност за коју су регистровани.
- 2) Корисници Програма дужни су да редовно измирују обавезе по основу пореза и доприноса.
- 3) У периоду наведеном у ставу 1 овог члана корисници Програма не могу бити пријављени на активну евиденцију Завода нити остварити било које право по основу незапослености, осим у случају да корисник изврши повраћај средстава која је добио по овом програму.

- 4) Ако корисник средстава не испоштује уговорене обавезе, неће моћи учествовати у програмима запошљавања која се финансирају из буџета Брчко дистрикта БиХ.
- 5) Ако корисник средстава не испоштује уговорене обавезе, дужан је да врати одобрена средства.

Одредбама члана 26 Закона о запошљавању и правима за вријеме незапослености, дефинисано је да свако лице које се пријави на Завод за запошљавање ради тражења запослења има право на обавјештавање о могућностима и условима за запошљавање, на посредовање у запошљавању, на савјетовање о избору занимања и професионалној оријентацији, на стручно оспособљавање, обуку и припрему за запошљавање. Надаље, чланом 27 наведеног закона, прописано је да, незапослени коме је, у смислу Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, престао радни однос без његовог захтјева, сагласности или кривице, или коме је осигурање престао на други начин, који има најмање осам мјесеци непрекидног стажа осигурања у претходних дванаест (12) мјесеци, или дванаест (12) мјесеци с прекидима у посљедњих осамнаест (18) мјесеци, има право на новчану накнаду и остварује је у Заводу за запошљавање.

Ревизијом смо утврдили да одредбе члана 8 Програма (Обавезе корисника програма), нису у складу са Законом о запошљавању и правима за вријеме незапослености, из разлога што ускраћују законска права корисника.

Потребно је Програм самозапошљавања на подручју Брчко дистрикта БиХ у 2016. години, ускладити са одредбама Закона о запошљавању и правима за вријеме незапослености.

Осим наведеног, грант Заводу за запошљавање Брчко дистрикта БиХ за реализацију програма самозапошљавања на подручју Брчко дистрикта БиХ уплаћен је у октобру 2016. године а његова реализација је започела у априлу 2017. године, тако да у извјештајном периоду није било крајње реализације. Пренос средстава крајем године онемогућава његову употребу у периоду за који је одобрен, што умањује ефикасност у благовременом спровођењу политике запошљавања у години на коју се односи и транспарентност у извјештавању о утрошку и ефектима подстицаја, због различитих периода извјештавања даваоца гранта и имплементатора програма.

Програмом је, у складу са општим циљевима самозапошљавања и подизања предузетничког духа на подручју Брчко дистрикта БиХ, утврђено седам критеријума за оцјену пословних програма и одабир корисника из дјелатности производње, занатства и услужног занатства без утврђених приоритета или префериране структуре подстицаја.

Увидом у програм установили смо да су сви критеријуми истог значаја и описног карактера са распоном бодовања од 10 до 50 бодова без постојања конкретне методологије вредновања појединачних критеријума унутар постављеног распона. Појединачно бодовање сваког критеријума код сваког корисника се заснива на слободној процјени чланова комисије, што у околностима наведених распона не обезбјеђује постизање објективности у вредновању програма и праведности у избору корисника. Програмом нису конкретно дефинисане обавезе у погледу облика и обима надзора корисника средстава и начина и рокова извјештавања о реализацији средстава.

Због касног трансфера гранта за самозапошљавање, онемогућена је његова реализација у години на коју се односи и благовремено извјештавање од стране Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ о степену реализације текућих грантова

за претходну годину до 31. јануара текуће године, што није у складу с чланом 22 тачкама g) и h) Закона о извршењу буџета за 2016. годину. Постојећа пракса касног преноса грантова за реализацију програма самозапошљавања онемогућава постизање потребног нивоа ефикасности у реализацији планираних пројеката и умањује транспарентност у извјештавању Владе и Скупштине Брчко дистрикта БиХ по појединачним програмима због различитих периода презентације у финансијским извјештајима о извршењу буџета и извјештајима Завода као имплементатора програма.

Потребно је средства за спровођење политике самозапошљавања остварити у року који омогућава њихову реализацију у оквиру периода на који се односе, ради повећања ефикасности у реализацији буџетом одобрених програма и транспарентности извјештавања о начину и обиму њихове реализације.

Потребно је у програму самозапошљавања конкретније дефинисати циљеве програма и мјерљиве критеријуме за оцјењивање пословних идеја у складу с постављеним циљевима и дефинисање облика извјештавања и надзора над њиховом реализацијом.

Грантови непрофитним организацијама у **Одјељењу за образовање** планирани су у износу од 668.000,00 КМ и остварени су у истом износу или 100% планираних средстава. Поменути грантови су додијељени: Економском факултету у Брчком Универзитета у Источном Сарајеву у износу од 167.000,00 КМ, Пољопривредно-прехрамбеном факултету Универзитета у Сарајеву у износу од 167.000,00 КМ, Природноматематичком факултету Универзитета у Сарајеву 250.000,00 КМ, те Свеучилишту у Мостару у износу од 84.000,00 КМ.

Средства су додијељена, на основу Одлуке о усвајању програма утрошка средстава са позиције грантова непрофитним организацијама у 2016. години, број: 02-000196/16 од 23.децембра 2016. године и Одлуке о утврђивању критеријума за коришћење новчаних средстава с позиције грантова непрофитним организацијама у 2016. години, број: 02-000195/16 од 23. децембра 2016. године. У поменутих одлукама наведени су критеријуми за додјелу гранта: да је јавна високошколска установа, да обавља дјелатност на подручју Брчко дистрикта и да студенти с подручја Брчко дистрикта БиХ на њој студирају; корисници и износи средстава су такође унапријед познати и дефинисани. Програмом и критеријумима није прописан минималан број студената као основ за додјелу средстава. Одјељење није документовало испуњеност прописаних критеријума од стране корисника грантова, односно није прикупило доказе који дају довољно увјерења да су корисници средстава јавне високошколске установе, да обављају дјелатност на територији Брчко дистрикта те да на њима студирају студенти с подручја Брчко дистрикта, тако да се нисмо могли увјерити у испуњеност тражених критеријума од стране корисника гранта.

С обзиром да су у поменутих одлукама наведени корисници и износи средстава, а средства позиционирана буџетом, критеријуми су формалог карактера и не утичу на износ додијељених средстава.

Потребно је планирање и извршавање грантова високошколским установама вршити путем јавног позива, на основу претходно утврђених критеријума и програма који ће, осим обавезе доказивања статуса корисника, довести у везу износ одобрених средстава са бројем уписаних

студената и другим мјерљивим критеријумима који су у функцији унапређивања високог образовања у Брчко дистрикту БиХ.

Наведени корисници средстава су из буџета 2015. године користили грантове, са којима су потписани појединачни уговори. Уговорима из 2015. године је између осталог чланом 3 дефинисано, да су корисници дужни да сачине и доставе извјештај о реализацији плана својих активности и финансијски извјештај са детаљно описаним трошковима из додијељених средстава, да приложе рачуне и осталу документацију која доказује правилан утрошак средстава, а у року од шездесет (60) дана од дана истека фискалне године. Надаље чланом 4 уговора прописано је да контролу утрошка врши трочлана комисија коју именује шеф Одјељења за образовање.

Ревизијом смо утврдили да комисија именована од стране шефа Одјељења за образовање у својим извјештајима није документовала испуњеност одредаба члана 3 уговора о финансијској подршци у дијелу уговором предвиђеног рока извјештавања о утрошку средстава гранта из 2015. године. Извјештаји комисије не садрже датум сачињавања извјештаја нити информације о томе када су корисници средстава доставили извјештаје о утрошку средстава. Нисмо се увјерили да су корисници средстава у уговором предвиђеном року доставили извјештаје о утрошку средстава по уговорима из 2015. године.

Потребно је документовати контролу уговорених обавеза корисника средстава гранта.

d) Буџетом Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину планиране су субвенције приватним и јавним предузећима у износу од 26.861.328,00 КМ, а остварене у износу 26.561.309,76 КМ или 98,88% у односу на план.

Субвенције приватним предузећима **Одјељењу за привредни развој, спорт и културу**, одобрене су буџетом у износу од 9.262.245,00 КМ, а извршене су у износу од 8.962.416,66 КМ, што представља 96,76% извршења плана, а већи су за 19,50% од остварених издатака у истом периоду претходне године.

Првобитним буџетом за 2016. годину издаци за субвенције приватним предузећима одобрени су у износу од 8.000.245,00 КМ. Ревизијом смо утврдили да је укупан наведени износ средстава за субвенције приватним предузећима реализован до 10.10.2016. године, тако да је због необезбијеђености довољног износа средстава потребних за ове намјене, обустављена даља исплата подстицаја а која је настављена након одобрења додатних средстава, амандманима на буџет, у износу од 1.262.000,00 КМ.

Од укупно реализованог износа субвенције, највећи дио се односи на надокнаде новчаног износа за нове инвестиције до висине утврђеног и уплаћеног пореза на добит/доходак 6.671.827,52 КМ или 74,44%, те надокнаде плаћених трошкова у висини разлике у цијени електричне енергије коју плаћа предузеће или предузетник, и цијене коју плаћају домаћинства 968.470,54 КМ или 10,80%.

Ред. бр	Врста надокнаде	Износ
1.	Надокнада плаћених судских такси везаних за оснивање привредног субјекта и упис промјена у судски регистар	55.955,50

2.	Надокнада плаћених намјенских накнада прикључења на водоводну и канализациону мрежу	52.605,21
3.	Надокнада плаћених намјенских накнада прикључења на електромрежу	96.652,15
4.	Надокнада плаћених такси неопходних за добијање локационих услова и грађевинске дозволе	9.339,00
5.	Надокнада плаћених трошкова у висини разлике у цијени електричне енергије коју плаћа предузеће или предузетник и цијене коју плаћају домаћинства	968.470,54
6.	Надокнада плаћених трошкова у висини разлике у цијени воде коју плаћа предузеће или предузетник и цијене коју плаћају домаћинства	136.970,72
7.	Надокнада уплаћених доприноса за запошљавање за новозапослене раднике	136.660,41
8.	Надокнада доприноса у износу од 50% од укупних давања која су издвојена за здравствено осигурање новозапослених радника	544.007,85
9.	Надокнада плате за вријеме породичног одсуства који пада на терет послодавца	287.728,76
10.	Надокнада новчаног износа за нове инвестиције до висине утврђеног и уплаћеног пореза на добит/доходак	6.671.827,52
11.	Надокнада плаћених накнада које се односе на трошкове техничког прегледа објекта уплаћене на ЈРД	2.199,00
	УКУПНО	8.962.416,66

Преглед структуре издатака за субвенције приватним предузећима у складу са Законом о подстицању привредног развоја у Брчко дистрикту БиХ је слиједећа:

Исплата подстицаја у привреду 2016. године је вршена на основу (старог) Закона о подстицају привредног развоја у Брчко дистрикту БиХ, којим није утврђен максимални износ за додјелу по свакој врсти подстицаја/субвенције, нити временски период за који се може поднијети захтјев за исплату. Тако су привредни субјекти подносили захтјеве који су се односили на издатке извршене прије неколико година (са значајним износима). Без ограниченог временског периода и максималног износа за олакшице, посебно за нове инвестиције, није било могуће реално планирати неопходна средства за ове намјене.

Тек крајем године је омогућена примјена (новог) Закона о подстицају у привреду Брчко дистрикта БиХ, којим је у односу на претходни, квалитетније ријешена додјела подстицаја, поготово за нове инвестиције, и то прописаним максималним појединачним износима за исплату привредним субјектима (за нове инвестиције до 300.000,00 КМ), с утврђеним временским периодом за подношење захтјева за исплату подстицаја, и то само за текућу и претходну годину.

Увидом у извјештаје о извршењу подстицаја у претходном периоду уочен је њихов континуиран раст, у 2014. години је исплаћено 5,6 мил. КМ, у 2015. години 7,5 мил. КМ, а у 2016. години 8,9 мил. КМ, те из године у годину значајно прекорачују износе одобрене првобитним буџетом.

Одобравање средстава за подстицаје врши се формалним спровођењем поступака одобравања средстава свим подносиоцима захтјева који испуњавају формалне критеријуме, без успостављених механизма за усмјеравање привредног развоја по преферираним привредним гранама или категоријама привредних субјеката. Осим тога не постоје мјерљиви критеријуми за оцјену степена реализације циљева утврђених у начелима Закона (развој утврђених привредних дјелатности, повећање запослености, продуктивности, побољшања конкурентности, и др.), на основу којих би се могла оцијенити друштвена оправданост одобрених износа, прије свега улагања у сталну имовину до висине уплаћеног пореза на добит.

У наведеним условима, планирање, реализација и евиденција подстицаја врши се збирно у оквиру укупно расположивих средстава, а једини приоритет је датум подношења, без обзира на процијењени износ захтјева.

Одредбом члана 8 става 1 тачке и) Закона о подстицају у привреду Брчко дистрикта БиХ, правним особама је прописано право на надокнаду новчаног износа за нове инвестиције ради набавке сталних средстава након остварења права максималног ослобађања у пореској пријави за претходну годину, умањењем основице за износ улагања, у складу са Законом о порезу на добит Брчко дистрикта БиХ. Затим, чланом 15 ставом 2 Закона о подстицају у привреду Брчко дистрикта БиХ, утврђено је да се надокнада новчаног износа односи искључиво за улагања на подручју Дистрикта, с тим да се **стално средство не може отуђити у раздобљу од пет година**, нити извршити трансфер ван Дистрикта. Даље, ставом 3 истог члана, је дефинисано да у случају отуђења или трансфера сталних средстава правна особа **губи право на олакшице** прописане овим Законом, у **наредних годину дана**.

С обзиром да Пореска управа, обављањем финансијске инспекције, врши контролу правних субјеката, потребно је успоставити механизам обавјештавања Одјељења о извршеним контролама од стране Пореске управе, у погледу праћења одредаба Закона, ради правовремене примјене одредбе члана 15 става 3 Закона.

Потребно је, са Пореском управом Брчко дистрикта БиХ, успоставити механизам контроле и праћења подстицаја за надокнаду новчаног износа за набављена стална средства, ради примјене одредаба Закона о подстицају у привреду Брчко дистрикта БиХ.

Одјељење је сачинило Информацију о стању привреде на подручју Брчко дистрикта БиХ која обухвата: додијељена средства по Закону о подстицају привредног развоја Брчко дистрикта БиХ, број фирми и број запослених у периоду од 2014. до 2016. године.

Током 2016. године, 893 правна субјекта (са 4.742 упосленика) користили су укупно 8.962.416,66 КМ подстицајних средстава, сходно Закону о подстицају привредног развоја у Брчко дистрикту БиХ.

Од тога, **809** правних субјеката или **90,59%** је користило **1.989.994,50** КМ подстицаја или **22,50%** од укупног износа подстицајних средстава.

Док су **84** правна субјекта или **9,41%** користило **6.854.454,10** КМ или **77,50%** од укупног износа подстицајних средстава.

Односно, може се закључити и да је:

- **1** (један) правни субјект (или 0,11% од укупног броја правних субјеката) користио 1.340.646,37 КМ или **15,16%** од укупних подстицајних средстава (или 20,09% од укупно исплаћених субвенција за набавку сталних средстава), односно,
- **3** (три) правна субјекта (или 0,33% од укупног броја правних субјеката) користила 1.941.393,57 КМ или **21,95%** од укупних подстицајних средстава, те да је,
- **22** (двадесет два) правна субјекта (или 2,46% од укупног броја правних субјеката) користило 4.425.441,70 КМ или **50,05%** од укупног износа подстицајних средстава.

Значајан дио додијељених субвенција у привреду је извршен привредним субјектима из области трговине, осигурања и др. који су већ развили своје пословање.

Такође је неопходно анализирати стање у привреди и ефекте подстицајних мјера, као што су: повећање запослености, продуктивности, побољшање конкурентности, раст животног стандарда становништва, и др., те благовремено предлагати неопходне мјере у циљу подстицања производне дјелатности.

Потребно је на основу стручних анализа ефеката постојећих подстицаја на привредни развој у Брчко дистрикту БиХ, дефинисати развојне циљеве, утврдити подручја у којима су потребна побољшања, као и критеријуме за њихову оцјену и праћење.

6.4.4. Капитални грантови

Капитални грантови су буџетом за 2016. годину одобрени у износу од 150.000,00 КМ, а извршени су у износу 150.000,00 КМ што представља 100,00 % извршења плана.

6.4.5. Капитални издаци

Одобрена средства за капиталне потребе у раздобљу од 2014. до 2016. године износе 92.950.052,99 КМ.

Укупно извршење буџета капиталних потреба у периоду 2014.-2016. година износи 31.911.945,41 КМ, што представља извршење 34,33 % планираног износа.

Почетна планирана средства за капиталне пројекте у 2016. години по књизи Буџета износила су 26.264.757,64 КМ. Одлукама о усвајању амандмана на буџет Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину извршено је смањење капиталног буџета у износу од 138.623,68 КМ, тако да је коначан капитални буџет за 2016. годину износио 26.126.133,96 КМ.

Преглед извршења капиталног буџета за пројекте одобрене у 2016. години по Одјељењима и институцијама, у процентуалном извршењу у односу на план, приказан је у табели број 3 у прилогу Извјештаја.

Ревизијом извршења капиталних пројеката по годинама утврђен је низак степен ефикасности извршења пројеката, што указује на недостатке у припреми и дефинисању развојних програма, кандидовања и укључивања у буџет пројеката за које нису створени неопходни предуслови, као и неблаговременом предузимању активности и покретања прописаних поступака неопходних за њихову реализацију

тако да је за значајан број пројеката одобрених буџетом за 2014. годину остао нереализован.

Такође је утврђено, да се у фази планирања капиталног буџета кандидовање пројеката не врши на основу релевантних параметара. Као носиоци пројекта се често именују једна или више институција које ће бити крајњи корисници који не располажу потребним стручним кадровским ресурсима за њихову реализацију. У фази извршења пројеката, нарочито у случају учешћа више корисника, се не сачињавају детаљни оперативни планови активности на благовременом и симултаном обезбјеђењу неопходних предуслова (имовинско-правни односи, пројектна документација неопходна за реализацију капиталних пројеката, потребне сагласности, и др.) што доводи до значајног кашњења у покретању и спровођењу поступака набавке роба и услуга и извођења радова, и њиховог увођења у посао, чиме се умањује транспарентност у поступцима набавке, ефикасност у реализацији капиталног буџета и отвара простор за испостављање накнадних финансијских захтјева од стране ангажованих извођача радова.

Потребно је приликом кандидовања капиталних пројеката водити рачуна о стручној оспособљености носиоца конкретног пројекта ради повећања степена ефикасности и рационалности извршења буџета капиталних потреба и поштовања законом прописаних рокова за њихову реализацију.

По одобравању пројеката потребно је да у току његове реализације сви буџетски корисници, укључени у његову реализацију, буду активно укључени у оперативне планове неопходних активности са прецизним роковима и носиоцима, те обезбиједи континуиран и квалитетан надзор над реализацијом пројеката, како би се осигурало благовремено предузимање неопходних активности потребних за њихову закониту и рационалну реализацију у прописаним роковима.

6.4.6. Текућа резерва

Буџетом за 2016. годину, средства резерви одобрена су у износу од 393.517,98 КМ, у извјештајном периоду утрошено је 309.021,14 КМ или 78,53% у односу на планирана.

6.5. Финансијски извјештаји на дан 31. 12. 2016. године

6.5.1. Рачун прихода и расхода (Биланс успјеха)

У сљедећој табели дајемо скраћени приказ Биланса успјеха састављеног за период 01.01.-31.12.2016. године:

Р. бр.	П О З И Ц И Ј А	Остварено у 2015. години	Остварено у 2016. години
0	1	2	3
	РАСХОДИ		
1.	Плате и накнаде трошкова запослених	60.769.692,19	60.407.128,62

2.	Допр. на терет послодавца и остали доприн.	2.437.509,55	2.449.107,40
3.	Издаци за материјал и услуге	46.200.529,15	32.396.259,54
4.	Текући грантови	60.137.819,29	42.333.782,90
5	Капитални грантови	855.299,50	175.000,00
5.	Субвенције	23.517.099,82	26.561.309,76
6.	Издаци за камате и накнаде	1.448.874,33	420.097,94
7.	УКУПНО РАСХОДИ (1 до 6)	195.366.823,83	164.742.686,16
8.	ПРИХОДИ	194.400.823,91	202.342.620,02
10	Вишак прихода над расходима	0,00	37.599.933,86
10	Вишак расхода над приходима	-965.999,92	0,00

Као резултат остварених прихода и расхода за 2016. годину, исказан је вишак прихода над расходима (суфицит), који износи 37.599.933,86 КМ.

6.5.2. Биланс стања

Краткорочна потраживања

На дан 31.12.2016. године у Билансу стања исказана су краткорочна потраживања у укупном износу од 31.122.393,18 КМ, од чега се на сумњива и спорна потраживања односи 30.640.211,46 КМ.

Стална средства

На дан 31.12.2016. године у билансу стања исказана је набавна вриједност сталних средстава у износу од 586.307.566,41 КМ. У оквиру наведеног износа садржан је спорни износ од 3.076.078,95 КМ који се односи на средстава у Кругу машина за која је у току судски поступак.

Ревизијом смо утврдили да стална средства у пописним листама нису исказана по укупној појединачној вриједности (трошку стицања), него се често исказују према појединачним фактурама набавке (ситуацијама у случају изградње).

Извори средстава

Исказано стање извора средстава у пасиви, на дан 31.12.2016. године, износи 510.660.021,58 КМ, структура истих дата је у сљедећем прегледу:

- Извори сталних средстава	446.067.919,40 КМ
- Извори средстава резерви	11.667,00 КМ
- Ревалоризациони ефекти	62.475,99 КМ
- Нераспоређени вишак прихода над расходима	64.517.959,19 КМ

Ревизијом је утврђено да се извори средстава резерви и средстава ревалоризационих резерви односе на почетна стања преузета приликом формирања Брчко дистрикта БиХ и немају функцију која је у складу са њиховом номинацијом.

Осим тога, извори средстава ревалоризационих резерви представљају синтетичку ставку без постојања аналитичке евиденције која би омогућила идентификацију средстава на која се односе и евидентирање промјена у складу са промјенама имовине, тако да не испуњавају услове за њихово даље признавање и презентацију у финансијским извјештајима.

Потребно је изворе средстава резерви и ревалоризационих резерви довести у функцију у складу са њиховом природом и номинацијом или извршити њихово искњижавање у корист нераспоређеног вишка прихода над расходима у циљу поузданије презентације билансних позиција.

Нераспоређени вишак прихода над расходима састоји се од:

Ек. код	Опис	Износ КМ
591111	Нераспоређени вишак расхода над приходима за 2016 г.	38.246.070,25
591112	Непотрошена средства за Царину по Споразуму	27.268,16
591113	Непотрошена средства за капиталне пројекте 2015. г.	2.744.493,30
591114	Непотрошена средства капиталног буџета 2014. г.	15.161.652,15
591115	Пласирана средства на име Гарантног фонда	1.300.000,00
591116	Пласирана средства за пољopr. производњу	1.851.445,84
591116	Пласирана средства за пољopr. производњу (ж-р)	479.558,17
591117	Средства фонда становања	3.435.358,45
591118	Средства фонда одржавања	532.192,37
591119	Средства на име путарине	739.920,50
	УКУПНО:	64.517.959,19

6.5.3. Попис имовине, обавеза и потраживања на дан 31.12.2016. године

На основу одлуке Градоначелника број 05-000982/16, број акта 04-0599НМ-001/16 од 28.11.2016. године именована је Централна пописна комисија са задатком да организује и прати ток пописа по одјељењима и институцијама и да сачини збирни извјештај о попису имовине, обавеза и потраживања на дан 31.12.2016. године.

Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава потраживања и обавеза број: 04.2-02-1723/08 од 23.04.2008. године (у даљњем тексту: Упутство о раду пописних комисија), одређен је начин рада, послови и рокови које су дужни испоштовати пописне комисије и државни службеници и намјештеници.

Увидом у извјештаје и пописне листе појединачних комисија буџетских корисника утврдили смо да те комисије углавном нису вршиле попис потраживања и обавеза, нити процјену њихове наплативости или доспјелости у циљу поузданије фер презентације њиховог износа у финансијским извјештајима и иницирања појачаних активности на наплати потраживања и спречавању њихове застаре. Значајан број комисија је попис сталне имовине извршио формално, преузимањем књиговодствених стања што је детаљније наведено у поглављу стална средства.

Пописне комисије буџетских корисника, такође, нису у прописаном року до 15.01.2016. године доставиле своје Извјештаје о извршеном попису сталних средстава, ситног инвентара, материјала, потраживања и обавеза Централној пописној комисији, што није у складу са одредбама члана 7 ставова а) и б) Упутства о раду пописних комисија.

Потребно је, обезбиједити благовремен почетак и окончање годишњег пописа, пописом обухватити цјелокупну имовину и обавезе Брчко дистрикта БиХ, извршити идентификацију и процјењивање појединачних позиција имовине и обавеза, те у складу Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава потраживања и обавеза сачинити извјештаје о попису у оквиру прописаног рока.

7. Коментар

Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ је уручен Нацрт извјештаја о ревизији финансијских извјештаја буџета Брчко дистрикта БиХ у периоду 1. јануар – 31. децембар 2016. године, број: 01-02-03-13-07-012-348/17, на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од петнаест (15) дана Дирекција за финансије, 18. јула 2017. године, дописом број: 13.9-04.1-558/17, изјаснила се на налазе из Нацрта извјештаја о ревизији финансијских извјештаја буџета Брчко дистрикта БиХ и на исте није имала примједбе, те је овај извјештај коначан.

Тим за ревизију:

Авдија Башић, дипл. ек.

Божо Зимоњић, дипл. ек.

8. ПРИЛОЗИ

Расходи и издаци скраћена шема

Табела број 1

О П И С	Остварење 2015. год.	Коначан план 2016. год.	Остварење 2016. год.	Индекс	
				4/2	4/3
1	2	3	4	5	6
Бруто плате и накнаде трошкова запосленима	59.378.027,63	59.908.579,92	58.909.584,61	99,21	98,33
Накнаде трошкова запослених и скуп. посланика	1.391.664,56	1.908.493,90	1.497.544,01	107,61	78,47
Допринос на терет послодавца и остали доприноси	2.437.509,55	2.564.926,81	2.449.107,40	100,48	95,48
Издаци за материјал и услуге	46.200.529,16	35.702.882,29	32.396.259,54	70,12	90,74
Текући грантови	60.137.819,29	48.049.142,37	42.333.782,90	70,39	88,11
Субвенције	23.517.099,82	26.861.328,00	26.561.309,76	112,94	98,88
Издаци за камате	1.448.874,33	559.918,19	420.097,94	28,99	75,03
Укупно текући издаци	194.511.524,34	175.555.271,48	164.567.686,16	84,61	93,74
Капитални издаци	4.396.106,21	26.301.133,96	2.456.566,43	55,88	9,34
Отплата кредита	1.989.053,27	2.723.181,20	2.723.169,68	136,91	100,00
Укупно текући и капитални издаци	200.896.683,82	204.579.586,64	169.747.422,27	84,49	82,97
Мање извршени расходи и издаци у односу на план			34.832.164,37	89,91	0,00

Синтетички преглед извршења текућих издатака

Табела број 2

О П И С	Остварење у 2015. год.	План за 2016. по књизи буџета	Амандмани на буџет 2016. год.	Преусмјеравања у 2016. год.	Коначан буџет за 2016. годину	Извршење у 2016. години	Индекс	
							6/5	6/1
0	1	2	3	4	5	6	7	8
Бруто плате и накнаде	59.378.027,63	62.648.467,42	-2.755.487,50	15.600,00	59.908.579,92	58.909.584,61	98,33	99,21
Накнаде трошкова запос. и скупштинским посланицима	1.391.664,56	2.155.332,47	-193.175,28	-53.663,29	1.908.493,90	1.497.544,01	78,47	107,61
Допринос на терет послодавца	2.437.509,55	2.732.738,15	-182.974,63	15.163,29	2.564.926,81	2.449.107,40	95,48	100,48
Путни трошкови	313.707,52	457.365,40	-14.500,00	-14.667,12	428.198,28	321.321,32	75,04	102,43
Издаци за енергију	4.235.750,17	4.013.172,50	591.500,00	-332.550,00	4.272.122,50	3.813.749,22	89,27	90,04
Издаци за комуналне услуге	1.256.416,23	1.388.329,00	-5.640,00	-21.590,00	1.361.099,00	1.250.185,02	91,85	99,50
Набавка материјала и ситног инвентара	1.857.326,01	2.579.929,99	-64.102,90	245.555,00	2.761.382,09	2.376.772,88	86,07	127,97
Услуге превоза и гориво	437.814,30	718.555,65	-21.155,69	-164.263,44	533.136,52	394.465,75	73,99	90,10
Унајмљ. имовине и опреме	91.024,32	81.940,00	-5.200,00	-18.920,00	57.820,00	54.904,18	94,96	60,32
Текуће одржавање	2.993.080,28	3.106.177,00	-10.124,00	21.695,00	3.117.748,00	2.703.393,45	86,71	90,32
Издаци за банк. и усл. осиг.	226.405,57	297.838,00	-19.342,80	-10.988,50	267.506,70	228.086,82	85,26	100,74
Уговорене услуге	34.789.004,76	22.900.266,98	-198.295,05	201.897,27	22.903.869,20	21.253.380,90	92,79	61,09

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

Грантови другим нивоима Владе	238.540,00	100.000,00	0,00	0,00	100.000,00	100.000,00	100,00	41,92
Грантови појединцима	45.182.949,12	34.014.317,05	1.705.068,00	-438.950,00	35.280.435,05	32.812.287,56	93,00	72,62
Грантови непрофитним организацијама	14.716.330,17	13.019.087,32	168.020,00	-518.400,00	12.668.707,32	9.421.495,34	74,37	64,02
Субвенције јавним предузећима и фондовима	16.017.163,54	16.503.500,00	1.095.583,00	0,00	17.599.083,00	17.598.893,10	100,00	109,88
Субвен. прив. предузећима	7.499.936,28	8.000.245,00	752.000,00	510.000,00	9.262.245,00	8.962.416,66	96,76	119,50
Капит. грантови на нивоу Владе	0,00	0,00	0,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	100,00	0,00
Капит. грантови појед. и непр. орг.	855.299,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Капитални грантови у иностранство	62.806,07	150.000,00	0,00	0,00	150.000,00	150.000,00	100,00	238,83
Издаци за иностране камате	186.832,98	85.576,00	0,00	0,00	85.576,00	74.998,15	87,64	40,14
Камате на домаће позајмљивање	1.199.235,28	183.319,00	0,00	-2.100,00	181.219,00	173.588,00	95,79	14,47
	195.366.824,84	175.136.158,93	842.176,15	-541.177,79	175.437.153,29	164.571.180,37	0,00	0,00
Остале накнаде везане за позајм.	1.527.437,70	293.123,19	0,00	0,00	293.123,19	171.511,79	58,51	11,23
Отплате дуг. примљ. кроз државу	461.615,57	3.996.458,81	-1.451.988,93	-349.467,68	2.195.002,20	2.195.001,58	100,00	475,50
Отплате домаћ. задуживања	0,00	526.079,00	0,00	2.100,00	528.179,00	528.168,10	100,00	
Укупно текући расходи	197.355.877,11	179.951.817,93	-609.815,78	-888.549,47	178.453.452,68	167.465.855,84	93,84	84,85

План и остварење капиталног буџета за 2016. годину

Табела број 3

Р. бр.	ОДЈЕЉЕЊЕ / ИНСТИТУЦИЈА	План за 2016. год.	Остварење 2016. год.	Расположиво (2- 3)	Извршење (3/2)
0	1	2	3	4	5
1	Скупштина Дистрикта	50.000,00	5.839,47	44.160,53	11,68
2	Канцеларија градоначелника	152.000,00	0,00	152.000,00	0,00
3	Правосуђе Дистрикта	492.017,54	0,00	492.017,54	0,00
4	Полиција Брчко дистрикта	895.271,77	0,00	895.271,77	0,00
5	Одјељење за јавну безбједност	1.890.565,35	7.005,60	1.883.559,75	0,37
6	Одјељење за стручне и административне послове	406.761,79	136.761,79	270.000,00	33,62
7	Дирекција за финансије	62.000,00	31.960,00	30.040,00	51,55
8	Одјељење за привредни развој, спорт и културу	535.951,90	64.444,60	471.507,30	12,02
9	Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду	664.000,00	10.000,00	654.000,00	1,51
10	Одјељење за здравство и остале услуге	5.040.706,60	1.101.509,33	3.939.197,27	21,85
11	Одјељење за образовање	738.000,00	3.503,49	734.496,51	0,47
12	Одјељење за просторно планирање	950.000,00	1.533,15	948.466,85	0,16
13	Одјељење за расељ. лица, избјеглице и сп	192.000,00	1.514,50	190.485,50	0,79
14	Одјељење за комуналне послове	3.331.271,93	358.040,91	2.973.231,02	10,75
15	Одјељење за јавне послове	7.555.990,74	487.383,27	7.068.607,47	6,45
16	Одјељење за јавни регистар	381.500,00	0,00	381.500,00	0,00
17	Канцеларија за управљање јавном имовином	2.754.476,34	54.791,73	2.699.684,61	1,99
18	Канцеларија координатора БД при СМ	27.620,00	0,00	27.620,00	0,00
19	Канцеларија за ревизију	6.000,00	0,00	6.000,00	0,00
	УКУПНО:	26.126.133,96	2.264.287,84	23.861.846,12	8,67

План и остварење капиталног буџета одобреног у периоду 2014–2016. године

Табела број 3а

Година одобрења пројекта	Планирано	Реализовано до 1. јануара 2016. год.	Реализовано у 2016. години	Расположиво	Извршење до 1. 1. 2016. 2/1	Извршење кумул. (2+3)/1
0	1	2	3	4	5	6
2014.	35.904.766,05	15.049.779,88	5.693.334,02	15.161.652,15	41,92	57,77
2015.	30.919.152,98	3.534.962,56	5.369.581,11	22.014.609,31	11,43	28,80
2016.	26.126.133,96	0,00	2.264.287,84	23.861.846,12	0,00	8,67
Укупно:	92.950.052,99	18.584.742,44	13.327.202,97	61.038.107,58	19,99	34,33

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

БИЛАНС СТАЊА НА ДАН 31. 12. 2016. ГОДИНЕ

Табела број 4

Р. бр.	Економски код	ПОЗИЦИЈА	Забилешка	Остварено у претх. год.	Остварено у текућ. години
				2015.	2016.
0	1	2	3	4	5
1.		I. АКТИВА			
2.	10000 + 20000	Готовина, краткорочна потражив., разграничења (3 до 6)		91.186.215,87	113.233.899,38
3.	110000	Новчана средства и племенити метали		57.431.272,86	28.611.506,20
4.	120000	Вриједносне хартије		0,00	0,00
5.	130000	Краткорочна потраживања		31.254.943,01	31.122.393,18
6.	140000	Краткорочни пласмани		2.500.000,00	53.500.000,00
7.	011-031	В. Стална средства (10+13+16)		451.190.107,09	480.477.952,50
8.	011000	Стална средства		575.023.494,85	586.307.566,41
9.	011900	Исправка вриједности сталних средстава		-131.857.288,25	-140.762.110,51
10.	011-0119	Неотписана вриједн. стал. средст. (8-9)		443.166.206,60	445.545.455,91
11.	20000	Дугорочни пласмани		3.152.174,84	2.776.824,63
12.	29000	Исправка вриједности дугорочних пласмана		0,00	0,00
13.	020-029	Неотписана вриједност дугорочних пласмана (11-12)		3.152.174,84	2.776.824,63
14.	31000	Вриједносне хартије		4.871.725,65	6.219,63
15.	31900	Исправка вриједности		0,00	0,00
16.	031-0319	Неотписана вриједност вриједносних хартија		4.871.725,65	6.219,63
17.	09000	Дугороч. разгранич. прихода и расхода (18+19+20)		29.016.370,93	32.149.452,33
18.	09100	Дугорочна разграничења прихода		0,00	0,00
19.	09200	Дугорочна разграничења расхода		22.570.972,20	26.998.025,26
20.	09300	Остала дугорочна разграничења		6.445.398,73	5.151.427,07
21.		Укупна актива (2+7+17)		571.392.693,89	593.711.851,87

Напомена: Биљешке уз финансијске извјештаје на странама од 11 до 53 саставни су дио нашег извјештаја.

Економ-ски код	ПОЗИЦИЈА	Забилешка	Остварено у претх. год.	Остварено у текућ. години
			2015.	2016.
1	2	3	4	5
	II. ПАСИВА			
300000	А. Краткор. обавезе и разграничења (од 24 до 29)		51.944.876,94	50.896.158,34
310000	Краткорочне текуће обавезе		6.609.027,40	4.776.974,36
320000	Обавезе по основу вриједносних хартија		10.241,19	6.186,06
330000	Краткорочни примици од пр. и физ. лица		6.501,81	6.501,81
340000	Обавезе према радницима		0,00	0,00
360000	Финанс. и обрач. односи са др. повезаним јединицама		38.350,00	40.910,09
390000	Краткорочна разграничења		45.280.756,54	46.065.586,03
400000	В. Дугорочне обавезе и разграничења (од 31 до 33)		33.888.096,58	32.155.671,96
410000	Дугорочни кредити и зајмови		29.016.370,93	32.149.452,23
420000	Остале дугорочне обавезе		4.871.725,65	6.219,63
490000	Дугорочна разграничења		0,00	0,00
500000	С. Извори средстава (35+36+37+38+39-40)		485.559.720,38	510.660.021,58
510000	Извори сталних средстава		444.133.889,56	446.067.919,40
520000	Остали извори средстава		0,00	0,00
530000	Извори средстава резерви		11.667,00	11.667,00
580000	Ревалоризациони ефекти		62.475,99	62.475,99
590000	Нераспоређени вишак прихода над расходима		41.351.687,83	64.517.959,19
	УКУПНА ПАСИВА (23+30+34)=25		571.392.693,90	593.711.851,88

Напомена: Биљешке уз финансијске извјештаје на странама од 11 до 53 саставни су дио нашег извјештаја.

РАЧУН ПРИХОДА И РАСХОДА

Табела број 5

Економ. код	ПОЗИЦИЈА	Биљешке	Остварено у 2015. години	Остварено у 2016. години	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
600000	Расходи (3+7+17+25)		195.366.823,83	164.742.686,16	84,32
610000	I Текући издаци		195.366.823,83	164.742.686,16	84,32
611000	Плате и накнаде трошкова запослених (4+5)		60.769.692,19	60.407.128,62	99,40
611100	Бруто плате и накнаде		59.378.027,63	58.909.584,61	99,21
611200	Накнаде трошкова запослених и ску.		1.391.664,56	1.497.544,01	107,61
612000	Доприноси послодавца и остали доприноси		2.437.509,55	2.449.107,40	100,48
613000	Издаци за материјал и услуге (од 8 до 16)		46.200.529,15	32.396.259,54	70,12
613100	Путни трошкови		313.707,52	321.321,32	102,43
613200	Издаци за енергију		4.235.750,16	3.813.749,22	90,04
613300	Издаци за комуналне услуге		1.256.416,23	1.250.185,02	99,50
613400	Набавка материјала и ситног инвентара		1.857.326,01	2.376.772,88	127,97
613500	Издаци за услуге превоза и горива		437.814,30	394.465,75	90,10
613600	Унајмљивање имовине и опреме		91.024,32	54.904,18	60,32
613700	Издаци за текуће одржавање		2.993.080,28	2.703.393,45	90,32
613800	Издаци осигур., банкар. услуга и плат.		226.405,57	228.086,82	100,74
613900	Уговорене услуге		34.789.004,76	21.253.380,90	61,09
614000	Текући грантови (од 18 до 24)		83.654.919,11	68.895.092,66	82,36
614100	Грантови другим нивоима Владе		238.540,00	100.000,00	41,92
614200	Грантови појединцима		45.182.949,12	32.812.287,56	72,62
614300	Грантови непрофитним организацијама		14.716.330,17	9.421.495,34	64,02
614400	Субвенције јавним предузећима		16.017.163,54	17.598.893,10	109,88
614500	Субвенције приватним предузећима		7.499.936,28	8.962.416,66	119,50
614700	Грантови у иностранство		0,00	0,00	0,00
615200	Капитални грантови појединцима, непрофитним организацијама		855.299,50	175.000,00	20,46
616000	Издаци за камате и остале накнаде		1.448.874,33	420.097,94	28,99
616200	Издаци за иностране камате		62.806,07	74.998,15	119,41
616300	Камате на домаћа позајмљивања		186.832,98	173.588,00	92,91
616400	Остале накнаде везане за позајмљивање		1.199.235,28	171.511,79	14,30

Напомена: Биљешке уз финансијске извјештаје на странама од 11 до 53 саставни су дио нашег извјештаја.

Екон	ПОЗИЦИЈА	Биљешке	Остварено у 2015. години	Остварено у 2016. години	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
700000	ПРИХОДИ (30+42+56)		194.400.823,91	202.342.620,02	104,09
710000	Приходи од пореза (31+34+35+36)		181.465.656,45	188.566.729,87	103,91
711000	Порез на добит појед. и предузећа (32+33)		14.033.820,31	14.474.331,57	103,14
711100	Порез на добит појединаца и предузећа		1.789.264,68	1.729.958,40	96,69
711200	Порез на добит предузећа		12.244.555,63	12.744.373,17	104,08
713000	Порези на плате и радну снагу		8.496.442,89	9.579.394,51	112,75
714000	Порез на имовину		1.387.842,61	1.599.272,00	115,23
715000	Порези на добра и услуге (од 37 до 41)		157.547.550,64	162.913.731,79	103,41
715100	Порези на продају добара и услуга		266.919,39	23.466,32	8,79
715200	Порез на промет посебних услуга		489.059,37	551.267,06	112,72
715300	Порези на употреб. доб. или на дозволе добара из ак.		672.900,00	684.000,00	101,65
715500	Индириктни порези од УИО		156.118.671,88	161.654.998,41	103,55
720000	Непорески приходи (43+47+55)		12.791.258,81	13.651.556,48	106,73
721000	Приход од предуз. активности и имовине (од 44 до 46)		3.297.766,05	1.916.436,78	58,11
721100	Приход од нефинанс. јав. предуз. и фин. јав. инст.		820.322,65	776.744,74	94,69
721200	Остали приходи од имовине		2.330.353,19	1.039.015,13	44,59
721600	Приходи од приватизације		147.090,21	100.676,91	68,45
722000	Накнаде, таксе и приходи од пруж. јав. услуга (од 48 до 54)		7.436.197,08	9.931.264,88	133,55
722100	Административне таксе		447.572,37	736.736,57	164,61
722200	Судске таксе и накнаде		1.771.474,88	3.424.052,95	193,29
722300	Комуналне таксе		332.599,15	362.580,17	109,01
722400	Остале буџетске накнаде		1.949.883,33	1.895.288,94	97,20
722500	Посебне накнаде и таксе		1.217.511,29	1.447.653,58	118,90
722600	Приходи од пружања јавних услуга		1.240.511,21	1.373.716,50	110,74
722700	Непланиране уплате		476.644,85	691.236,17	145,02
723000	Новчане казне		2.057.295,68	1.803.854,82	87,68
730000	Текуће потпоре (грантови) (57+58)		143.908,65	124.333,67	86,40
731000	Грантови из иностранства		3.736,36	123.508,67	3.305,59
732100	Домаћи грантови		140.172,29	825,00	0,59
	Вишак прихода над расходима			37.599.933,86	
	Вишак расхода над приходима		-965.999,92		0,00
	Покривено: а) из кредита			211.761,55	
	б) из вишка претходне год.			754.238,37	

ИСКАЗ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА

период извјештавања од 1. јануара до 31. децембра 2016. године

Табела број 6

Р. б.	Број конта	Назив конта	Текућа година	Претходна година
1.		А. Новчани примици Приходи (2+3-4+5+8)	203.465.771,52	195.889.054,47
2.	710000	Приходи од пореза	188.566.729,87	181.465.656,45
3.	720000	Непорески приходи – укупно	13.651.556,48	12.791.258,81
4.	391110	Унапријед наплаћени непорески приходи	14.695,00	11.784,90
5.	730000	Текуће потпоре (грантови)	124.333,67	143.908,65
6.	811000	Капитални примици		
7.	812000	Капиталне потпоре (грантови)		
8.		В. Финансирање (од 9 до 11)	1.108.456,50	1.476.445,66
9.	813000	Примљене отплате датих зајмова и повећање учешћа у капиталу	901.029,92	1.264.684,11
10.	814000	Дугорочни кредити и зајмови	207.426,58	211.761,55
11.	815000	Краткорочни кредити и зајмови		
12.		С. Остало (од 13 до 18)	1.392.967,69	92.389.608,97
13.	141200	Депозити код банака – потражни промет	0,00	91.000.000,00
14.	131122	Повраћај аванса	0,00	0,00
15.	131111	Потраж. по основу боловања од ФЗОа-потр. стр.	446.372,44	420.031,59
16.	241111	Остали дугорочни пласмани – Phare програм повраћај	636.325,22	649.003,01
17.	780000	Приходи из буџета		
18.		Остали примици (ПДВ у приходима)	310.270,03	320.574,37
19.		Д. Новчани примици (1+12)	204.858.739,21	288.278.663,44
20.		А. Новчане исплате Расходи кл. 6 (21+22+23+24+25+26)	164.742.686,16	195.366.823,84
21.	611000	Плате и накнаде трошкова запосленима	60.407.128,62	60.769.692,19
22.	612000	Доприноси послодавца и остали доприноси	2.449.107,40	2.437.509,55
23.	613000	Издаци за материјал и услуге	32.396.259,54	46.200.529,16
24.	614000	Текући грантови	68.895.092,66	83.654.919,11
25.	615000	Капитални грантови	175.000,00	855.299,50
26.	616000	Издаци за камате и остале накнаде	420.097,94	1.448.874,33
27.		В. Капитал – класа 8 (28+29)	16.067.651,24	18.645.094,11
28.	821000	Издаци за набавку сталних средстава	13.344.481,56	16.656.040,84
29.		С. Финансирање	2.723.169,68	1.989.053,27
30.	822000	Позајмљивање и учешће у дионицама	0,00	0,00
31.	823000	Отплате дуга	2.723.169,68	1.989.053,27

32.		D. Остале исплате (од 33 до 43)	71.553.897,98	53.470.678,20
33.	141200	Депозити код банака – дуговни промет	51.000.000,00	37.000.000,00
34.		Остале исплате	6.501,80	6.501,80
35.	311100	Краткорочне текуће обавезе на почетку год.	6.521.223,25	6.552.257,51
36.	361200	Обавезе за ПДВ-е – дуговни промет	388.110,57	381.882,25
37.	391200	Разграничени расходи – салдо на поч. год.	12.126.583,90	8.381.203,44
38.	391300	Остала разграничења (задржани депозити) – дуговни промет	983.917,00	775.911,56
39.	392100	Остала разграничења (буџетски корис.) – салдо на поч. године	3.929,35	5.626,05
40.	131111	Потраживања по основу боловања од ФЗО-а – дугов. страна	443.049,96	367.295,59
41.	131112	Аванси – дуговни промет	80.582,15	0,00
42.	391411	Остала раз. аванси – дуговни промет	0,00	0,00
43.	410000	Дугорочни кредити и зајмови – дуговни промет		
44.		Укупне новчане исплате (20+27+32)	252.364.235,38	267.482.596,15
45.	311100	Краткорочне текуће обавезе на крају године	4.297.733,14	6.609.027,40
46.	311200	Краткорочне обавезе (остале) – салдо на крају године	2.209,63	84.804,15
47.	3612116	Обавезе за ПДВ-е – салдо на крају год.	39.830,42	38.315,42
48.	391200	Разграничени расходи – салдо на крају године	14.598.895,67	12.126.583,90
49.	391300	Остала разграничења (задржани депозити) – потражни промет	113.825,09	827.758,05
50.	392100	Остала разграничења (буџетски корисници) – салдо на крају године	6.670,35	3.929,35
51.	131112	Аванси – потражни промет		
52.		Салдо обавеза на крају год. (45+46+47+48+49+50+51)	19.059.164,30	19.690.418,27
53.		Остале исплате (53)	373.434,80	-485.347,66
54.		УКУПНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ (44-52+53)	233.678.505,88	247.306.830,22
55.		Нето новчани примици (19-54)	-28.819.766,67	40.971.833,22
56.		Салдо готовине на почетку године	57.431.272,86	16.459.439,64
57.		Салдо готовине на крају године (55+56)	28.611.506,19	57.431.272,86

Скраћена шема Годишњег извјештаја о извршењу буџета за 2016. годину

Табела број 7

Позиција	План 2016.	Ребаланс	Вирманиз.	Кориговани план	Остварено у претх. години	Остварено у текућој години	Одступање (7-5)
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Приходи и примици	201.547.007,86	-1.636.988,93	0,00	199.910.018,93	195.877.269,57	203.451.076,04	3.541.057,11
A. Приходи од пореза	179.990.000,00			179.990.000,00	181.465.656,45	188.566.729,87	8.576.729,87
- Порези од УИО	156.300.000,00			156.300.000,00	156.118.671,88	162.913.731,79	6.613.731,79
- Директни порези	23.690.000,00			23.690.000,00	25.346.984,57	25.652.998,08	1.962.998,08
B. Непорески приходи	18.223.418,66	389.467,68		18.612.886,34	12.791.258,81	13.651.556,00	-4.961.330,34
C. Капитални примици	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00
D. Потпоре (грантови)	263.102,67			263.102,67	143.908,65	124.333,67	-138.769,00
E. Примљене отплате датих зајмова	2.702.486,53	-1.801.456,61		901.029,92	1.264.684,11	901.029,92	0,00
II. Расходи	206.216.575,57	-1.636.988,93	0,00	204.579.586,64	200.896.683,82	169.747.422,27	34.832.164,37
A. Текући расходи	175.279.280,12	278.091,36	-2.100,00	175.555.271,48	194.511.524,34	164.567.686,16	10.987.585,32
B. Капитални издаци	26.414.757,64	-113.623,68		26.301.133,96	4.396.106,21	2.456.566,43	23.844.567,53
Вишак прих. и прим. над расх. и издацима						33.703.654,25	33.703.654,25
Вишак расх. и издатака над прих. и примицима	4.669.567,71			4.669.567,71	5.019.414,25		-4.669.567,71
Вишак расхода покрива се:							
- из вишка прих. прош. год.	4.669.567,71			4.669.567,71	5.019.414,25		-4.669.567,71
III. Финансирање							
A. Примљени кредити	368.000,00	-225.000,00		143.000,00	211.761,55	207.426,58	64.426,58
B. Отплате примљених зајм.	4.522.537,81	-1.801.456,61	2.100,00	2.723.181,20	1.989.053,27	2.723.169,68	-11,52
- Отпл. дугова кроз држ.	3.996.458,81	-1.801.456,61		2.195.002,20	1.527.437,70	2.195.001,58	-0,62
- Отпл. домаћег задуж.	526.079,00		2.100,00	528.179,00	461.615,57	528.168,10	-10,90